МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ

Кваліфікаційна робота
бакалавра

МУЗИЧНІ ІВЕНТИ В ПРОЦЕСАХ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Виконала: студентка, IV курсу,
групи 6.0541-с-з
спеціальності С5 Соціологія
освітньої програми «Соціологія»
В.В. Колодіна

Керівник: д.філос.н., доцент, професор
кафедри соціології.
В.О. Скворець

Рецензент: к.філос.н., доцент
кафедри соціології,
О.С. Сорокіна

Запоріжжя – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Соціології та управління
Кафедра Соціології
Рівень вищої освіти Бакалавр
Спеціальність С5 Соціологія
Освітня програма «Соціологія»

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. завідувача кафедрою
_____В.О. Скворець
23 грудня 2024 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ

Колодіній Вікторії Володимирівні

1. Тема роботи (проекту) Музичні івенти в процесах соціальної інтеграції молоді в Україні
Керівник роботи Скворець В.О., д.філос. н., доцент, професор кафедри соціології
Затверджені наказом ЗНУ від 19 грудня 2024 р. № 1993-с
2. Строк подання студентом роботи 15 травня 2025 р.
3. Вихідні дані до роботи 1. Басова А. Г. Концепт музики в соціологічній теорії XX століття. *Наукові записки. НаУКМА*, 2015. 174. С. 40-45. 2. Воронова, Н. С. Музика як соціально-культурний феномен в контексті інформаційного простору. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. 2011, (2). 138-142. 3. Домanська О. Концептуальне осмислення поняття «національний культурний простір». Науковий вісник Чернівецького університету. 2014. № 706-707. С. 113–117. 4. Левчук Я. Роль музики у формуванні молодіжних субкультурних об'єднань. *Імідж сучасного педагога*. 2019. Т. 3, № 186. С. 86–89. URL: https://doi.org/10.33272/2522-9729-2019-3(186)-86-89.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):
1. Уточнити зміст основних понятть дослідження: «музичний івент», «молодь», «соціальна інтеграція». 2. Вивчити стан наукової розробленості проблеми впливу культурних подій, зокрема музичних івентів, на соціальну інтеграцію молоді. 3. Визначити й обґрунтувати підходи та методи аналізу впливу музичних івентів на соціальну інтеграцію молоді. 4. Визначити роль музичної культури в соціалізації молоді. 5. Визначити роль музичних подій як засобу соціальної інтеграції та згуртування молоді. 6. Охарактеризувати музичні івенти як складову культурного життя сучасної молоді в Україні. 7. Розробити програму емпіричного соціологічного дослідження з метою вивчення ролі музичних івентів у соціальній інтеграції молоді. 8. Проаналізувати результати соціологічного дослідження. 9. Сформулювати практичні рекомендації щодо використання потенціалу музичних івентів для оптимізації процесів соціальної інтеграції молоді в Україні.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Скворець В.О., д. філос.н., професор кафедри соціології	24.12.2024	24.12.2024
Розділ 2	Скворець В.О., д. філос.н., професор кафедри соціології	01.02.2025	01.02.2025
Розділ 3	Скворець В.О., д. філос.н., професор кафедри соціології	01.04.2025	01.04.2025

7. Дата видачі завдання 23 грудня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вибір та формулювання теми роботи	Грудень 2024	*Виконано*
2.	Опрацювання наукових джерел	Грудень 2024	*Виконано*
3.	Робота над вступом	Січень 2025	*Виконано*
4.	Робота над першим розділом	Січень 2025	*Виконано*
5.	Робота над другим розділом	Лютий 2025	*Виконано*
6.	Проведення соціологічного дослідження	Березень 2025	*Виконано*
7.	Робота над третім розділом	Квітень 2025	*Виконано*
8.	Робота над висновками	Травень 2025	*Виконано*

Студент _____ В.В. Колодіна

Керівник роботи (проекту) _____ В.О. Скворець

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ Т.О. Ратушна

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: складається з 67 сторінок, 58 позицій у списку літератури, 1 додатка.

СОЦІАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ, МУЗИЧНІ ІВЕНТИ, МОЛОДЬ, КУЛЬТУРА

Мета наукового дослідження: виявлення та аналіз особливостей впливу музичних івентів на процеси соціальної інтеграції сучасної молоді в Україні.

Об'єкт дослідження: молодь як особлива соціальна група українського суспільства, на формування якої значний вплив має музична культура.

Предмет дослідження: вплив музичних івентів на процеси соціальної інтеграції молоді в Україні.

Методи дослідження: соціо-культурний, психоаналітичний, культурологічний та інтеракціоністський підходи, анкетне опитування.

Гіпотеза дослідження: музичні івенти відіграють значну роль у процесах соціальної інтеграції молоді в Україні. Цей вплив реалізується шляхом формування спільного соціокультурного простору, сприяння емоційному єднанню учасників, стимулювання розвитку соціальних зв'язків й створення неформальних спільнот за інтересами.

Висновки: 1. Обґрунтовано методологічний підхід до вивчення музичних івентів як простору соціального конструювання, інтеграції молоді, формування спільнот та ідентичностей.

2. Теоретично доведено роль музичних івентів у неформальній соціалізації молоді, розвитку соціальних навичок, самовираження та громадянської свідомості.

3. Проведене пілотажне дослідження яке підтвердило, що музичні івенти сприяють соціальній інтеграції, формуванню зв'язків і залученості молоді. Розроблено рекомендації для посилення їхнього потенціалу в молодіжній політиці.

SUMMARY

Diploma thesis consists consists of 67 pages, 58 references, 1 appendix.

SOCIAL INTEGRATION, MUSIC EVENTS, YOUTH, CULTURE

Purpose of the research: to identify and analyse the peculiarities of the impact of music events on the processes of social integration of modern youth in Ukraine.

Object of research: youth as a special social group of Ukrainian society, the formation of which is significantly influenced by musical culture.

Subject of the study: the impact of music events on the processes of social integration of young people in Ukraine.

Research methods: socio-cultural, cultural and interactionist approaches, questionnaire survey.

Research hypothesis: music events play a significant role in the processes of social integration of young people in Ukraine. This impact is realised through the formation of a common socio-cultural space, promoting emotional unity of participants, stimulating the development of social ties and creating informal communities of interest.

Conclusions: 1. The methodological approach to the study of music events as a space for social construction, youth integration, community and identity formation is substantiated.

2. The role of music events in the informal socialisation of young people, the development of social skills, self-expression and civic consciousness is theoretically proved.

3. A pilot study was conducted to confirm that music events promote social integration, networking and youth engagement. Recommendations were developed to strengthen their potential in youth policy.

ЗМІСТ

ВСТУП…….6
РОЗДІЛ 1 МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МУЗИЧНИХ ІВЕНТІВ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ…….10
1.1. Визначення основних понять: «музичний івент», «молодь», «соціальна інтеграція»……..10
1.2. Стан дослідження музичних івентів як чинника соціальної інтеграції молоді…….19
1.3. Підходи та методи дослідження музичних івентів…….23
РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ МУЗИЧНИХ ІВЕНТІВ НА СОЦІАЛЬНУ ІНТЕГРАЦІЮ МОЛОДІ……...28
2.1. Роль музичної культури в соціалізації молоді…….28
2.2. Соціалізація молоді через музичні івенти: механізми і приклади…….31
2.3. Соціальна інтеграція молоді засобами музичної культури……46
РОЗДІЛ 3 ПРАКТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МУЗИЧНИХ ІВЕНТІВ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ……52
3.1.Програма соціологічного дослідження музичних івентів процес соціальної інтеграції молоді (опитування, статистика, аналіз ЗМІ)……52
3.2.Аналіз результатів соціологічного дослідження (участь молоді в подіях, виконавці, організатори)……...53
3.3.Пропозиції щодо використання музичних івентів для соціальної інтеграції……56
ВИСНОВКИ……...60
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ……...63
ДОДАТКИ……..68

ВСТУП

Актуальність. У нинішньому українському суспільстві, що переживає швидкі соціальні зміни і справи національного відновлення, значення культурних дій у формуванні соціальної ідентичності та з'єднанні молодого покоління стає особливо важливим. Музичні події (концерти, фестивалі, конкурси) є частиною життя молоді; вони виконують не тільки роль відпочинку але й стають важливим фактором соціалізації самовираження та формування смаків. Музичні події виступають як спеціальні соціальні кімнати де проходить активна взаємодія обмін ідеями й цінностями що може допомагати процесам інтеграції молодіжних груп. З огляду на потенціал музичних подій як інструменту впливу на соцпроцеси і потребу зрозуміти їхню роль в рамках сучасних викликів для суспільства Україні дослідження цієї теми є дуже актуальним и своєчасним.

Стан наукової розробки проблеми. Проблема спілкування і злиття молоді, а також роль культури і мистецтво в цих процесах, знайшло своє відображення в праці багатьох вітчизняних та закордонних науковців.

Звичайні питання спілкування, об'єднання в суспільстві, а також політики для молоді і культури в Україні були розглянуті у дослідженнях вітчизняних учених: О. М. Балакірєва (дослідження соціального стану та цінностей молоді), Є. І. Головаха і О. Г. Злобіна (вивчення ціннісних напрямків та життєвих планів української молоді в умовах змін у суспільстві), С. О. Макєєв (соціологія молоді і її роль у змінах в суспільстві), Н. В. Паніна (процеси звикання та створення особистості), О. О. Яременко (теоретичні та практичні сторони молодіжної політики)

Молодіжна культура має свої особливості, її підкультури та роль музики у створенні ідентичності описані в роботах І. В. Безгіна (аналіз ролі музики в звичайному житті і її вплив на утворення соціальні групи) В. В. Прокопчука (розгляд різних проявів молодіжних субкультур та їхнього значення для соціалізації), О. П. Рудніцької (дослідження естетичного потенціалу музики і її

ролі у розвитку особистості). Теоретичну базу для розуміння впливу музичних івентів також закладають роботи зарубіжних дослідників, як-от Д. Гебдідж (Dick Hebdige), який аналізував феномен субкультур, та С. Фріт (Simon Frith), що досліджує соціологію музики і її роль у конструюванні ідентичностей.

Теоретичні засади соціальної інтеграції, спільнотворення й взаємодії у суспільстві вивчалися у роботах класиків соціології, таких як Е. Дюркгейм (концепція соціальної солідарності та інтеграції) і Т. Парсонс (структурно-функціональний аналіз суспільства), а також сучасних дослідників, зокрема З. Баумана (концепції соціальної амбівалентності та пошуку спільнот у «плинній сучасності»).

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених молодіжній культурі, соціології дозвілля, дослідженню соціальної інтеграції та ролі мистецтва у суспільстві як в Україні, так і за кордоном, комплексний аналіз впливу саме музичних івентів, як окремого соціального феномену на процеси соціальної інтеграції молоді в сучасних українських реаліях залишається недостатньо вивченим. Існуючі дослідження часто фокусуються на окремих аспектах (наприклад, музичні переваги, участь у субкультурах, роль музики у формуванні ідентичності) без цілісного осмислення їхнього інтеграційного потенціалу на макро та мікрорівнях соціальної взаємодії, що відбувається під час музичних подій, що зумовлює необхідність подальшого наукового дослідження.

Проблемна ситуація дослідження полягає у суперечності між зростаючим значенням музичних івентів у житті сучасної молоді та недостатнім науковим розумінням механізмів їхнього впливу на процеси соціальної інтеграції в умовах українського суспільства. Це актуалізує потребу в соціологічних дослідженнях зазначеної проблематики.

Об'єктом дослідження є молодь як особлива соціальна група українського суспільства, на формування якої дуже значний вплив має музична культура.

Предметом дослідження є вплив музичних івентів на процеси соціальної інтеграції молоді в Україні.

Метою дослідження є виявлення та аналіз особливостей впливу музичних івентів на процеси соціальної інтеграції сучасної молоді в Україні.

Відповідно до поставленої мети, визначено такі *завдання дослідження:*

1. Уточнити зміст основних понятть дослідження: «музичний івент», «молодь», «соціальна інтеграція».

2. Вивчити стан наукової розробленості проблеми впливу культурних подій, зокрема музичних івентів, на соціальну інтеграцію молоді.

3. Визначити й обґрунтувати підходи та методи аналізу впливу музичних івентів на соціальну інтеграцію молоді.

4. Визначити роль музичної культури в соціалізації молоді.

5. Визначити роль музичних подій як засобу соціальної інтеграції та згуртування молоді.

6. Охарактеризувати музичні івенти як складову культурного життя сучасної молоді в Україні.

7. Розробити програму емпіричного соціологічного дослідження з метою вивчення ролі музичних івентів у соціальній інтеграції молоді.

8. Проаналізувати результати соціологічного дослідження.

9. Сформулювати практичні рекомендації щодо використання потенціалу музичних івентів для оптимізації процесів соціальної інтеграції молоді в Україні.

Для досягнення поставленої мети і реалізації завдань дослідження використано комплекс загальнонаукових й спеціальних соціологічних методів, зокрема: аналіз наукової літератури - для вивчення теоретичних засад і стану розробленості проблеми; контент-аналіз - для дослідження змістового наповнення музичних івентів та їхнього представлення у медіа; опитування (у формі анкетування) - для збору первинної емпіричної інформації щодо участі молоді в музичних івентах і їхнього сприйняття

Дослідження базується на *гіпотезі*, що музичні івенти відіграють значну роль у процесах соціальної інтеграції молоді в Україні. Цей вплив реалізується шляхом формування спільного соціокультурного простору, сприяння

емоційному єднанню учасників, стимулювання розвитку соціальних зв'язків й створення неформальних спільнот за інтересами.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що висновки та рекомендації дослідження можуть бути використані суб'єктами, зацікавленими у посиленні соціальної інтеграції молоді: організаторами музичних івентів - для підвищення їхнього соціального потенціалу; державними і громадськими організаціями - для розробки й реалізації молодіжної політики та програм соціальної адаптації.

Структура роботи визначена відповідно до мети і завдань. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків.

РОЗДІЛ 1
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МУЗИЧНИХ ІВЕНТІВ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ

1.1. Визначення основних понять: «музичний івент», «молодь», «соціальна інтеграція»

Для ґрунтовного і всебічного дослідження ролі музичних івентів у складних процесах соціальної інтеграції молоді в Україні, необхідно насамперед здійснити глибокий аналіз та чітке визначення ключових понять, які формують методологічну основу цієї наукової роботи. До таких центральних категорій, що перебувають у тісному взаємозв'язку й взаємообумовлюють одна одну, належать «музичний івент», «молодь» і «соціальна інтеграція». Детальне осмислення кожного з цих термінів буде здійснено з позицій провідних наукових парадигм, включаючи культурологічний, соціологічний та соціально-психологічний підходи, а також з урахуванням специфіки актуального українського контексту, що дозволить максимально повноцінно розкрити їхнє значення в предметній області дипломного дослідження.

У контексті стрімкого й безперервного розвитку глобалізаційних процесів, повсюдного впровадження цифрових технологій у повсякденне життя та динамічної трансформації соціокультурних практик особливого, навіть першочергового, значення набуває не лише розуміння, а й глибоке осмислення термінів, що лежать в основі будь-якого наукового дослідження. Одним із таких фундаментальних понять, яке стало невід’ємною частиною сучасного соціокультурного ландшафту, є «івент» - явище, що розглядається як структурована і цілеспрямована подія з чітко визначеним сценарієм, конкретною метою й насиченим змістом. Його основна функція полягає в активізації та поглибленні соціальної взаємодії, формуванні унікального емоційного досвіду і забезпеченні інтенсивного культурного обміну між учасниками. Варто зазначити, що витоки івент-культури сягають глибокої давнини, адже вже в античні часи такі масштабні церемонії, як Олімпійські ігри, релігійні

святкування Діонісій, а згодом середньовічні карнавали та розкішні ренесансні маскаради, вже містили у собі ті базові елементи колективності, театралізації і символічного переживання, що стали незмінним фундаментом для сучасного івент-руху. З розвитком урбанізації, що призвела до концентрації населення у містах, та бурхливим прогресом засобів масової комунікації у XIX-XX століттях івенти пережили кардинальну трансформацію, перетворившись на потужний та ефективний інструмент масової комунікації, який гармонійно поєднує в собі естетичне, соціальне й економічне значення [18; 20; 46].

Музичний івент являє собою особливу і значущу категорію подій, центральним та невід'ємним змістовим ядром яких виступає музика. Такі події є організованими і ретельно спланованими, передбачаючи обов'язкову присутність виконавців, залучення численної аудиторії слухачів, професійну діяльність організаторів й наявність певного, часто глибокого, культурного змісту. У широкій науковій літературі термін «івент» (від англ. event - подія) традиційно трактується як комунікативна подія, що наділена значним культурним, соціальним, естетичним й емоційним значенням для її учасників, як це обґрунтовано у працях С. Гутник та Н. Макарової [18].

Принципова відмінність музичного івенту від простого прослуховування музики чи формального концерту полягає в його багатовимірності. Це не просто відтворення звуків, а багаторівневий соціокультурний феномен, який активно формує і створює простір для комунікації, забезпечуючи унікальні можливості для спілкування й взаємодії між представниками найрізноманітніших соціальних груп. Більше того, музичний івент виступає як важливий елемент ідентичності, адже молоді люди, зокрема, дуже часто ототожнюють себе з певним музичним жанром, стилем, субкультурою чи навіть конкретним виконавцем, знаходячи у цьому вираження своєї приналежності до певної спільноти. Крім того, у динамічному молодіжному середовищі івенти набувають значення потужного механізму вираження та протесту, стаючи ефективним засобом висловлення власної позиції щодо актуальних соціальних чи політичних проблем, сприяючи формуванню громадської думки [7,10,29,37,47].

У контексті дослідження соціальної інтеграції молоді в Україні, музичний івент доцільно інтерпретувати як структуровану соціокультурну подію, що ґрунтується на музичному мистецтві і має на меті не лише забезпечити естетичну взаємодію з публікою, а й сформувати особливий простір для соціального діалогу, зміцнення спільної ідентичності та підвищення рівня згуртованості. Його функціональне навантаження виходить далеко за межі суто розважальної ролі, адже івент активно сприяє актуалізації культурної спадщини, ефективній трансляції й засвоєнню суспільних цінностей, а також створенню глибокого спільного емоційного досвіду, що є критично важливим елементом успішної соціалізації молоді. [7; 19; 15; 29; 30; 35; 47]

Музичні івенти характеризуються низкою суттєвих ознак. Це, по-перше, їхня виражена соціокультурна спрямованість, яка дозволяє розглядати їх як ефективний інструмент інтеграції різноманітних культурних і соціальних груп, сприяючи взаєморозумінню та співіснуванню. По-друге, вони передбачають наявність масової аудиторії, що є однією з їхніх ключових рис, адже саме велика кількість учасників посилює ефект колективного переживання й спільності. По-третє, їхня синтетичність проявляється в унікальному поєднанні різних мистецьких жанрів, форматів та навіть форм медіа, створюючи багатогранний культурний продукт. І, по-четверте, вони характеризуються високою організаційною складністю, яка безпосередньо вимагає професійного менеджменту та ретельного планування на всіх етапах підготовки і проведення. [11; 33; 46; 48;]

Успішна реалізація таких подій вимагає не лише ефективного планування і грамотної маркетингової підтримки, а й глибокої культурної адаптивності до специфіки цільової молодіжної аудиторії, що забезпечує їхню привабливість та релевантність. Коло організаторів таких івентів є надзвичайно широким, включаючи як державні й міжнародні установи, що реалізують культурні програми, так і численні приватні ініціативи - незалежні продюсери, спеціалізовані івент-агентства, творчі об’єднання, аматорські клуби тощо. Таке розмаїття суб’єктів івент-індустрії дозволяє охопити широкий спектр

молодіжних ідентичностей, забезпечити різноманіття форматів взаємодії, що своєю чергою сприяє інклюзивності та соціальній згуртованості в суспільстві, надаючи кожному можливість знайти своє місце [11; 19; 33; 46].

Сучасні музичні івенти демонструють гнучкість у форматах, реалізуючись як офлайн (традиційні фестивалі, клубні вечори, вуличні перформанси, що створюють живе спілкування), так і онлайн (інноваційні стріми, віртуальні концерти, інтерактивні TikTok-концерти, що долають географічні бар'єри), що значно розширює їхній вплив й доступність [15; 20; 35]. В Україні вони набули особливо глибокого значення після подій 2014 року і, особливо, після повномасштабного вторгнення у 2022 році, коли культурна сфера трансформувалася на потужний інструмент підтримки національної єдності і стійкості. Такі події не лише виконують розважальну функцію, а й несуть надзвичайно важливу соціальну місію: вони сприяють підтримці Збройних Сил України, активно використовуються для волонтерських зборів на потреби армії та постраждалих, а також відіграють ключову роль у підвищенні національної свідомості і патріотизму [1; 3; 19; 32; 45; 55].

Музичні івенти в умовах постконфліктного або транзитивного суспільства часто набувають функції соціального об’єднання, виступаючи важливим засобом репрезентації спільних цінностей й формування національної ідентичності, допомагаючи людям відчути себе частиною чогось більшого. З методологічної точки зору, яка є важливою для розуміння економічних аспектів, музичний івент належить до категорії «послуг», оскільки його виробництво і споживання відбуваються одночасно. Ця специфіка унеможливлює попереднє оцінювання «продукту» споживачем у традиційному розумінні, натомість акцент переноситься на унікальність і неповторність досвіду, який отримує кожен учасник. Саме ця емоційна, сенсорна й соціальна унікальність надає музичному івенту особливої значущості як потужному чиннику соціалізації і інтеграції молоді. Ці події, завдяки своїй здатності викликати колективну емоційність, створювати насичений культурний досвід, активно сприяють соціальній інтеграції через безпосередню естетичну взаємодію, ефективно формуючи

спільні ідентичності та сприяючи виникненню тимчасових, але впливових культурних спільнот, заснованих на спільних музичних смаках, інтересах і стилях життя [19; 35; 45; 55;].

У межах цього підрозділу особливу увагу приділено комплексному осмисленню поняття «молодь», яке відіграє центральну й визначальну роль у контексті даного дослідження. Молодь не слід розглядати спрощено, лише як суто вікову категорію, а радше як особливу та динамічну соціально-демографічну групу, що перебуває на критично важливому етапі активної соціалізації. Цей період життєвого циклу характеризується інтенсивним переходом від дитинства до дорослості і супроводжується активним та часто бурхливим освоєнням нових освітніх, професійних і культурних функцій, що в подальшому визначають соціальну поведінку й значущу роль індивіда у суспільстві. Надзвичайно важливо підкреслити, що молодь у цій перспективі постає як потужний та стратегічний соціальний ресурс, здатний суттєво впливати на соціально-економічний, політичний і культурний розвиток усього суспільства за умови відповідної підтримки з боку держави та суспільства, а також формування сприятливих соціальних умов, що сприяють їхньому становленню [3; 32].

Визначення поняття «молодь» є багатогранним, як наслідок, об’єктом постійних наукових дискусій і глибоких досліджень. У соціологічній науці сформувалися численні й різноманітні підходи, які розкривають різні аспекти цього складного соціального явища. Наприклад, стратифікаційний підхід трактує молодь як соціально-демографічну групу з чітко визначеними віковими рамками і особливим, часто перехідним, соціальним статусом. Психофізіологічний підхід зосереджує свою увагу на біологічних та фізичних змінах, що відбуваються у період від статевого дозрівання до досягнення повної фізіологічної зрілості, впливаючи на психологічний стан й поведінку. Соціально-психологічний підхід підкреслює унікальні психологічні характеристики цієї вікової групи, включаючи особливості світосприйняття, емоційного реагування і формування ідентичності, що відображається у їхній взаємодії з оточенням.

Ролевий підхід акцентує на процесі переходу від дитячих до повноцінних дорослих соціальних ролей, що супроводжується прийняттям нової відповідальності і обов'язків у суспільстві. Конфліктологічний підхід розглядає молодь як період соціальних та внутрішніх конфліктів, що є природним етапом становлення особистості і її взаємодії з суспільством, пошуку свого місця. Тоді як субкультурний підхід фокусується на формуванні специфічних соціальних спільнот зі своїми нормами, цінностями й стилями життя, які часто відрізняються від домінуючої культури, створюючи особливі субкультурні ніші. Нарешті, соціалізаційний та процесуальний підходи трактують молодь як важливу фазу становлення і самовизначення особистості, що активно інтегрується у суспільство, але ще не досягла повної соціальної зрілості й самостійності, перебуваючи у постійному розвитку [12,19,27].

Узагальнюючи різноманітність і багатогранність цих підходів, можна виокремити такі суттєві та фундаментальні ознаки молоді: наявність визначених вікових меж, комплекс соціально-психологічних особливостей, специфічного статусу і ролей у суспільстві, а також особливості соціалізації, що гармонійно поєднує індивідуалізацію особистості з її соціальною адаптацією. Цей комплекс характеристик визначає молодь як унікальну соціальну спільноту, яка має особливі форми самоорганізації й самоідентифікації. Саме молодь найбільш активно реагує на культурні зміни, вона надзвичайно чутливо сприймає новітні медіатехнології та інтенсивні інформаційні потоки, що, безумовно, визначає її як ключового адресата музичних івентів. Для молодого покоління такі події є не лише способом розваги, а й потужним інструментом самовираження, засобом пошуку спільноти однодумців і важливим елементом формування соціального капіталу, що дозволяє їм знаходити підтримку та розвиватися [2; 12; 23; 30; 32; 45; 47].

Питання визначення вікових меж молоді залишається предметом постійних наукових дискусій та досліджень, проте сучасні соціальні тенденції, що спостерігаються у всьому світі, чітко свідчать про поступове розширення цих меж. Зазвичай, період молодості починається з 14 років, а верхня межа сягає 35

років. Це розширення вікових рамок пов’язане з об’єктивними соціальними змінами, такими як значне збільшення тривалості навчання, відкладення початку повноцінної професійної діяльності, як наслідок, пізніший період досягнення економічної незалежності. Вказані вікові рамки знайшли своє відображення і в законодавчих актах України, зокрема у новій редакції Закону України «Про основні засади молодіжної політики». В українському контексті, особливо в умовах повномасштабної війни, молодь виступає не лише як активний споживач культурного продукту, а й як невід'ємний і навіть ключовий учасник трансформаційного процесу. Значна кількість молодих людей активно долучається до організації благодійних музичних подій, створює локальні арт-простори, а також розвиває волонтерські ініціативи через творчість, демонструючи високий рівень соціальної відповідальності та ініціативності. Молоде покоління надзвичайно чутливе до естетики, символів, меседжів, що робить його вразливим до негативних впливів, але водночас надзвичайно відкритим до інтеграції і формування цінностей через культурні події [3; 32;15; 19; 45; 55].

Соціальна інтеграція, своєю чергою, розглядається як багатовимірний й динамічний процес входження особистості або соціальної групи у складну соціальну структуру суспільства. Цей процес відбувається через послідовне прийняття загальноприйнятих норм і правил, активну участь у спільній діяльності та ефективну комунікацію. Це фундаментальне соціологічне поняття, що описує цілісний процес включення індивіда або соціальних груп до системи соціальних відносин, численних спільнот та інституцій, що функціонують у певному суспільстві. Процес соціальної інтеграції охоплює формування глибокого почуття належності до спільноти, активне засвоєння спільних цінностей і соціальних норм, а також повноцінну участь у соціальному, культурному й економічному житті, що забезпечує гармонійне функціонування суспільства [1; 12; 17; 19; 40; 45; 58].

Важливо підкреслити, що інтеграція жодним чином не передбачає уніфікацію чи повну втрату індивідуальної ідентичності. Навпаки, вона

спрямована на гармонізацію і збереження різноманіття в межах єдиного соціального простору, сприяючи співіснуванню та взаєморозумінню між різними групами. Важливо підкреслити, що інтеграція жодним чином не передбачає уніфікацію чи повну втрату індивідуальної ідентичності. Навпаки, вона спрямована на гармонізацію і збереження різноманіття в межах єдиного соціального простору, сприяючи співіснуванню та взаєморозумінню між різними групами. У цьому контексті, процес соціальної інтеграції молоді - це багатовекторне та складне явище, яке включає в себе адаптацію до нових умов, активну взаємодію з іншими індивідами і групами, а також самоідентифікацію в культурному просторі, що забезпечує міцну єдність із суспільством. Участь у музичних івентах значно сприяє цьому процесу, оскільки створює безпечне та сприятливе середовище для ефективної міжособистісної взаємодії, відкритої комунікації і глибокого емоційного резонансу, що є необхідними передумовами для згуртування соціальних груп. Саме тому музичні івенти відіграють роль важливих комунікативних та символічних майданчиків, де молода людина може не лише знайти однодумців, а й повноцінно проявити свою індивідуальність та відчути глибоку спільність із групою, що важливо для її психологічного благополуччя [12; 18; 20; 22]. У цьому контексті, процес соціальної інтеграції молоді - це багатовекторне та складне явище, яке включає в себе адаптацію до нових умов, активну взаємодію з іншими індивідами і групами, а також самоідентифікацію в культурному просторі, що забезпечує міцну єдність із суспільством. Участь у музичних івентах значно сприяє цьому процесу, оскільки створює безпечне та сприятливе середовище для ефективної міжособистісної взаємодії, відкритої комунікації і глибокого емоційного резонансу, що є необхідними передумовами для згуртування соціальних груп. Саме тому музичні івенти відіграють роль важливих комунікативних та символічних майданчиків, де молода людина може не лише знайти однодумців, а й повноцінно проявити свою індивідуальність та відчути глибоку спільність із групою, що важливо для її психологічного благополуччя [7; 10; 18; 19; 23; 37; 47; 54; 56; 57].

Для забезпечення високої достовірності і об'єктивності наукового дослідження, а також для можливості проведення емпіричного аналізу, необхідно здійснити операціоналізацію ключових понять. Цей процес являє собою системний переклад абстрактних теоретичних категорій у конкретні, вимірювані змінні, які будуть безпосередньо використані в практичній, емпіричній частині дослідження. Зокрема, для цілей цієї роботи «соціальна інтеграція» буде оцінюватися через кількісні та якісні показники, такі як рівень участі молоді в колективних подіях, суб'єктивне почуття приналежності до певної спільноти, а також емоційне задоволення, отримане від цієї участі. «Музичні івенти» будуть типологізуватися та аналізуватися за такими критеріями, як їхній музичний жанр, масштаб проведення і цільова аудиторія, на яку вони були розраховані, що дозволить класифікувати їхній вплив. А «молодь» розглядається як респондентська група в анкетуванні, її характеристики будуть враховуватися за віком, рівнем освіти, місцем проживання й специфічними музичними уподобаннями, що дозволить створити повний соціологічний портрет. Такий підхід дозволить забезпечити чітку, логічну і послідовну методологічну рамку для подальшого комплексного аналізу та інтерпретації отриманих даних, роблячи дослідження науково обґрунтованим [23,48,46,19].

У підрозділі здійснено концептуалізацію ключових понять, що становлять теоретико-методологічну основу дипломного дослідження: «музичний івент», «молодь» і «соціальна інтеграція».

Поняття музичного івенту визначено як структуровану соціокультурну подію, в центрі якої - музика, що виконує не лише розважальну, а й комунікативну, ідентифікаційну і інтеграційну функції. Івенти такого типу постають як багатовимірні феномени, що створюють умови для культурного обміну, емоційної взаємодії й формування колективної ідентичності. Особливо акцентовано на їхній соціокультурній значущості в українському контексті після 2014 року та з початком повномасштабної війни - як засобу підтримки національної єдності, волонтерської активності і патріотичного виховання.

Молодь розглянута як соціально-демографічна група, що перебуває на етапі активної соціалізації, формування світогляду та засвоєння нових соціальних ролей. Проаналізовано наукові підходи до її вивчення (стратифікаційний, психофізіологічний, соціально-психологічний, рольовий, конфліктологічний, субкультурний, соціалізаційний), що дозволило окреслити її ключові риси: відкритість до змін, мобільність, чутливість до інновацій і здатність до самоорганізації. Окремо підкреслено зростання ролі молоді в суспільних процесах у воєнний час.

Поняття соціальної інтеграції проаналізовано як динамічний і багатовимірний процес включення особистості або групи до суспільного життя через засвоєння норм, участь у спільній діяльності й комунікації. Інтеграція трактується не як уніфікація, а як гармонізація різноманіття з одночасним забезпеченням єдності. У контексті молоді вона охоплює процеси адаптації, самоідентифікації та активної участі в культурному просторі.

Взаємозв’язок між цими трьома поняттями полягає в тому, що музичні івенти слугують ефективними соціокультурними майданчиками, де молодь, як активний суб’єкт змін, реалізує свою участь у процесах соціальної інтеграції. Такий підхід дозволяє перевести абстрактні теоретичні конструкції у практичну площину - через операціоналізацію понять для подальшого емпіричного аналізу.

Отже, розуміння значення понять «молодь», «соціалізація», «музичний івент» створює основу для дослідження проблеми дослідження музичних івентів в соціальній інтеграції молоді.

1.2. Стан дослідження музичних івентів як чинника соціальної інтеграції молоді

Музичні івенти як феномен сучасної культури є надзвичайно складним і багатовимірним явищем, що вимагає комплексного осмислення у міждисциплінарному ключі. Їхнє вивчення охоплює не лише мистецтвознавчі й культурологічні аспекти, а й соціологічні, психологічні і навіть політичні виміри. У широкому сенсі музичні події сьогодні виступають не просто формою дозвілля

чи розваги, а своєрідними культурними хабами, де відбувається інтенсивне перетинання соціальних досвідів, обмін цінностями та формування нових спільнот, особливо серед молоді. [7; 10; 18; 19; 30; 37; 47; 56]

Поняття «музичний івент» в академічній літературі розглядається як організована подія з музичним наповненням, яка має на меті створення специфічного соціокультурного досвіду. Це можуть бути як камерні концерти, так і масштабні фестивалі - наприклад, український Atlas Weekend, що став одним із найвідоміших музичних брендів у Східній Європі, або ж Respublica FEST, який поєднує музику, урбаністику й вуличне мистецтво, зосереджуючись на культурній децентралізації [18; 19; 21; 33].

Дослідники, зокрема С. Беннетт, Е. Петерсон, К. Фріт, розглядають музичні події як простори соціальної взаємодії, де формуються спільні ідентичності, культурні коди та нові комунікативні формати. Наприклад, у працях С. Фріта зокрема у монографії «Соціологія популярної музики» (2007), підкреслюється роль музики як засобу формування емоційної спільності, де навіть тимчасова присутність у спільному музичному просторі сприяє соціальному включенню та почуттю належності. С. Беннетт у дослідженні «Популярна музика та молодіжна культура» аналізує механізми формування локальних ідентичностей через участь у сценічній культурі. Е. Петерсон у своїх роботах, таких як «Виробництво культури: як мистецтво та розваги впливають на соціальні зміни», простежує важливість музичних фестивалів як арени накопичення символічного капіталу й соціальних ресурсів, що особливо актуально для молоді, яка шукає своє місце в суспільстві.

Окремо варто згадати підходи, що розглядають музичну подію як альтернативну форму публічного простору, в якій може розгортатися як протестна активність, так і інклюзивна взаємодія. Це особливо актуально в українському контексті, де після 2014 року музичні івенти часто набували функцій не лише естетичних, а й громадянських - зокрема під час Революції Гідності, коли виступи на Майдані стали актом національної солідарності [7; 12; 23; 29; 30; 46; 56].

У вітчизняній гуманітаристиці тематика музичних івентів переважно розглядається фрагментарно. У працях таких дослідників, як Л. Фролова («Культурна політика та молодь: український вимір», 2018), І. Козловський («Феномен музичного дозвілля в сучасній Україні», 2020), Т. Горбач («Музика як засіб соціалізації молоді», 2019), аналізується вплив музики на формування культурної ідентичності і дозвілля, проте цілісний підхід до музичних подій як інструменту соціальної інтеграції молоді поки що відсутній. Наявні дослідження здебільшого зосереджуються на жанровій різноманітності, культурному впливі окремих виконавців або субкультурних практиках молоді, не доходячи до аналізу саме інтеграційного потенціалу музичних подій [29; 30; 32; 40].

Соціологічні дослідження музичної культури в Україні традиційно акцентували увагу на молоді як на окремій соціальній групі з власною системою цінностей, символів і культурних кодів. Наприклад, у працях О. Донія («Українська молодь: ідентичність та культурні уподобання», 2015) та А. Костенка («Соціологія молодіжної субкультури», 2017) розглядається молодіжна музична культура як форма субкультурної ідентифікації, що може бути як інтегруючою, так і маргіналізуючою. Проте в умовах новітніх соціальних трансформацій зростає увага до ролі музичних подій у налагодженні соціальних зв’язків, зміцненні громадянської активності і формуванні стійких горизонтальних зв’язків між різними молодіжними групами [19;29;40;45].

Зарубіжна література значно глибше аналізує музичні події як соціальні практики, що сприяють інтеграції через спільні емоційні переживання й символічні ритуали. Зокрема, Д. Гебдідж у своїй класичній праці «Субкультура: сенс стилю» розглядає музику як інструмент субкультурного згуртування, У працях Е. Петерсона простежується важливість музичних фестивалів як арени накопичення символічного капіталу і соціальних ресурсів, що особливо актуально для молоді, яка шукає своє місце в суспільстві [23;56; 57].

Попри наявні наукові здобутки, слід зазначити, що в україномовному науковому дискурсі питання музичних івентів як засобу соціальної інтеграції молоді залишається недостатньо розробленим. Більшість робіт не виходять за

межі описових моделей і не містять глибокого емпіричного аналізу механізмів впливу музичних подій на соціальну динаміку молодіжних груп. Це ускладнює формування науково обґрунтованих рекомендацій для державної культурної політики, не кажучи вже про розробку системних підходів до використання музичних подій як інструменту соціального згуртування [19;29;32;40].

У підрозділі проведено комплексний теоретичний аналіз наукових підходів до вивчення феномену музичних івентів, молодіжної культури й процесів соціальної інтеграції.

Виявлено, що у зарубіжній науковій літературі музичні події активно розглядаються як важливі простори соціальної взаємодії, що сприяють формуванню колективних ідентичностей, культурних кодів та емоційної спільності. Дослідження таких авторів, як С. Фріт, С. Беннетт та Е. Петерсон, підкреслюють роль музики як засобу згуртування, ідентифікації та накопичення соціального капіталу, а також вказують на потенціал івентів як форм альтернативного публічного простору.

Водночас, вітчизняний науковий дискурс щодо тематики музичних івентів як інструменту соціальної інтеграції молоді виявився менш розробленим. Праці українських дослідників, зокрема Л. Фролової, І. Козловського, Т. Горбач, О. Донія і А. Костенка, хоча й охоплюють питання молодіжної культури, музичних уподобань й субкультурної ідентифікації, здебільшого зосереджуються на фрагментарних аспектах і не надають цілісного емпіричного аналізу інтеграційного потенціалу музичних подій.

Стан дослідження проблеми впливу музичних івентів на соціальну інтеграцію молоді, ця проблема засвідчує недостатньо розробку аспектів, музична культура в Україні має глибокі традиції, високу духовність, але більша частина молоді не залучена до класичної музики М.Глінки, Л. Леонтовича, але молодь залучена до іншої музики та її різновидів таких як поп музика, рок музика, музика яка відображає певні напрямки молодіжних субкультур і це є тим, що впливає на соціалізацію і соціальну інтеграцію молоді.

1.3. Підходи та методи дослідження музичних івентів

Методологія є наріжним каменем будь-якого наукового дослідження, адже саме вона гарантує валідність отриманих результатів, забезпечує логічну послідовність аналізу та обґрунтованість сформульованих висновків. У контексті цієї дипломної роботи вона виконує подвійну функцію: з одного боку, дозволяє сконструювати цілісну теоретичну рамку дослідження, а з іншого - слугує інструментальною базою для систематизованого збору й інтерпретації емпіричних даних. Дослідження ролі музичних івентів у процесах соціальної інтеграції молоді, з огляду на його багатогранність, вимагає застосування мультиперспективного підходу, що органічно поєднує культурологічні, соціологічні, психологічні та комунікаційні аспекти [7; 10; 19; 35; 37; 47].

Культурологічний підхід пропонує розглядати музичні події не просто як розважальні заходи, а як потужні носії глибинних символічних смислів. Музика, у цьому вимірі, постає як універсальна мова емоцій, ефективна форма символічної комунікації та незамінний інструмент колективної пам’яті. Саме через музичні практики відбувається трансмісія культурних цінностей, формування ідентичностей та розвиток естетичних уподобань. Музичні івенти, таким чином, є актуалізованою формою культурної участі, де молодь не є пасивним «споживачем» мистецтва, а активно залучена до конструювання смислів і формування соціальних відносин. Подія, як унікальна єдність часу, простору та дії, перетворюється на динамічний майданчик, на якому розгортаються не лише перформативні, а й глибинні інтеграційні процеси [2; 7; 10; 15; 35; 37; 47; 56].

Соціологічний підхід, зокрема в руслі теорій соціальної інтеграції, дозволяє осмислити музичні івенти як сучасні форми ритуалів, що сприяють регенерації соціального зв’язку, зміцненню колективної ідентичності та формуванню солідарності. Ці події є тимчасовими, проте глибоко насиченими символічними структурами, які дарують молоді відчуття приналежності до спільноти. Їхня роль особливо зростає в умовах суспільної нестабільності, коли традиційні канали соціалізації і інтеграції виявляються ослабленими. Додатково,

інтеракціоністський підхід дозволяє аналізувати соціальну реальність як динамічний результат взаємодії індивідів у конкретних ситуаціях. Це особливо цінно при дослідженні неформальних молодіжних практик, де соціальна інтеграція виникає не з нав'язаних ззовні норм, а як процес взаємного визнання й комунікативної солідарності. Музичні події, з погляду інтеракціонізму, є своєрідними сценами, де розігруються соціальні ролі, формуються та підтримуються ідентичності, а також утверджуються групові цінності [12; 17; 23; 32; 55; 58].

Психосоціальний підхід поглиблює розуміння, підкреслюючи вплив музики на емоційний стан, самооцінку і почуття включеності. Участь у колективних музичних подіях часто супроводжується ефектом емоційного піднесення, катарсису й афективного злиття з аудиторією, що створює сприятливий ґрунт для формування почуття «ми» - фундаментальної передумови інтеграції. У цьому контексті музичний івент перетворюється не просто на форму культурного дозвілля, а на чинник емоційного згуртування, що має потенціал для формування стійких соціальних зв'язків. Методологічну основу дослідження також доповнює концепція соціального капіталу, згідно з якою інтеграція ґрунтується не лише на формальних інституціях, а й на неформальних зв'язках, довірі і нормах взаємності. Музичні івенти створюють унікальні умови для виникнення горизонтальних зв'язків між учасниками, які згодом можуть трансформуватися у довготривалі соціальні мережі. Це надзвичайно важливо в молодіжному середовищі, де традиційні форми соціального капіталу часто є нестабільними або слабо вираженими [19; 23; 45; 54; 55; 57].

Соціологія молоді позиціонує себе як самостійна галузь наукового знання, що вивчає молодь у її багатовимірності - як цілісний соціальний феномен й активний суб'єкт соціальних відносин. Її науковий інтерес зосереджений на трьох ключових завданнях: ідентифікація ресурсів, які суспільство може надати молоді для її формування та самореалізації; визначення внеску, який молодь здатна запропонувати суспільству для його розвитку; а також розробка оптимальних шляхів використання потенціалу молоді на благо як самої молоді,

так і суспільства загалом. Об’єктом соціології молоді є власне молодь як цілісна спільнота, а предметом - понятійно-категоріальні засади, що дозволяють визначити її сутність, життєдіяльність, ціннісні орієнтації, механізми формування інтересів і поведінки, а також вікові рамки. Особлива увага приділяється вивченню процесів соціалізації, формування свідомості, взаємодії поколінь й становлення молоді як історичного суб’єкта. Соціологія молоді виконує ряд важливих функцій: методологічну (забезпечення наукових основ молодіжної політики), теоретико-пізнавальну (розробка специфічного понятійного апарату), прогностичну (передбачення розвитку молодіжних проблем), практичну (розробка методик дослідження) і управлінську (застосування результатів у діяльності державних і громадських інституцій) [12; 32].

Особливість цієї галузі полягає в її вираженому міждисциплінарному характері, що дозволяє інтегрувати знання з демографії, психології, педагогіки, соціології культури, сім’ї, релігії, праці і політики, забезпечуючи комплексне розуміння молодіжних процесів й їх соціальної інтеграції. У цьому контексті музика виконує низку критично важливих функцій: емоційно-експресивну, інтегративну, комунікативну, компенсаторну та розважальну. Вона здатна викликати глибокі переживання, сприяти релаксації, знижувати рівень тривожності і відігравати ключову роль у формуванні ідентичності. Музичні івенти виступають як майданчики міжкультурної комунікації, сприяючи обміну цінностями, розширенню світогляду й усвідомленню себе як частини глобального суспільства, що набуває особливого значення для України в контексті національного відродження і культурного об’єднання [2; 7; 10; 15; 24; 30; 31; 36; 38; 48; 55; 57; 58].

Кожен музичний жанр має свою унікальну специфіку. Наприклад, рок і метал характеризуються складною композиційною структурою, інтенсивним звучанням та емоційно насиченими вокальними партіями. Це дозволяє молоді через музику переживати й трансформувати власні емоції, знаходячи простір для самовираження. При цьому зовнішні прояви, такі як одяг, символіка та

атрибутика, пов’язані з улюбленими гуртами, стають маркерами ідентичності, через які молодь демонструє свою належність до певної спільноти. Візуальні ознаки - футболки, браслети, нашивки - виступають формою невербальної комунікації, що підтверджує включення до певного культурного кола [29; 30; 37; 40; 45].

Аналіз життєвого циклу особистості є фундаментальним для розуміння динаміки формування соціальної ідентичності молоді. Підлітковий вік, як фаза інтенсивних фізіологічних, психологічних й соціальних змін, є критичним для формування цінностей і смислів, де значну роль відіграють однолітки та культурне середовище. Молодість - це період самостійного вибору життєвих шляхів, професійної орієнтації та активного соціального самовизначення. Протягом усього життєвого шляху індивід постійно змінює соціальні статуси, а його досвід формується як лінійно, так і через випадкові події, кризи та повороти, що надає кожній біографії унікальності [11; 32].

Українська соціологія молоді розвивалася в тісному взаємозв’язку з історичними і політичними умовами. Вона пройшла шлях від радянського інструментального підходу, що розглядав молодь переважно як об'єкт виховного впливу, до сучасного розуміння молоді як активного суб’єкта змін. Після 1991 року соціологія молоді в Україні пройшла етап інституціоналізації, з’явилися наукові осередки, які досліджують ювентизацію суспільства - посилення ролі молоді як ініціатора трансформацій у політичному, економічному та культурному житті [3; 32].

Таким чином, комплексний аналіз, що органічно поєднує соціо-культурний, психоаналітичний, культурологічний та інтеракціоністський підходи, доповнений вивченням соціологічних аспектів молоді, ролі музики в соціалізації і концепції життєвого циклу, формує міцну методологічну платформу для дослідження музичних івентів як ефективного інструменту соціальної інтеграції молоді в сучасному українському суспільстві. Це дозволяє розглядати їх не лише як культурні події, а як простори соціального конструювання, де молодь формує спільноти, ідентичності, соціальні мережі й

бере активну участь у відтворенні культурного капіталу, що сприяє глибшому розумінню молодіжних процесів та розробці ефективної культурної і соціальної політики.

РОЗДІЛ 2
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ МУЗИЧНИХ ІВЕНТІВ НА СОЦІАЛЬНУ ІНТЕГРАЦІЮ МОЛОДІ

2.1. Роль музичної культури в соціалізації молоді

Музична культура є невід'ємною складовою духовного світу людини та важливим чинником формування особистості, особливо у молодіжному віці. Вона пронизує всі сфери життєдіяльності - від повсякдення до освітнього процесу - і відіграє значну роль у соціалізації молоді, сприяючи формуванню ціннісних орієнтацій, емоційної чутливості, естетичного смаку та національної самосвідомості [1; 2; 10; 15; 29; 30; 32; 37].

Ще з давніх часів музика вважалася потужним засобом впливу на психоемоційний стан людини. Давид, згідно з біблійними переказами, заспокоював царя Саула грою на арфі; Піфагор розглядав музику як гармонію чисел, здатну лікувати душу й тіло; Гіппократ застосовував її в медичній практиці. У XX столітті психоневролог Володимир Бехтєрєв довів, що музика позитивно впливає на фізіологічні процеси в організмі, зокрема на роботу серцево-судинної та дихальної систем, а також підкреслював важливість колискових для розвитку дитини. Сучасна музикотерапія розвиває ці уявлення, вказуючи на потребу індивідуального підбору музичного матеріалу залежно від психологічного стану людини.

Однак роль музики у соціалізації виходить за межі її терапевтичного ефекту. Вона формує емоційно-ціннісну сферу особистості, забезпечує комунікацію між поколіннями та культурними традиціями. За спостереженнями Л. Виготського, Б. Теплова, Є. Назайкінського та інших учених, музичне мистецтво здатне формувати духовну культуру, розвивати уяву, мислення, творчу активність та емпатію. Видатні педагоги - зокрема М. Леонтович, Д. Кабалевський, Б. Асаф'єв - у своїх роботах доводили, що музичне виховання є ефективним засобом гармонійного розвитку молодої особистості.

На думку В. Сухомлинського, музика є джерелом емоційного й розумового збагачення: вона не лише викликає почуття, а й формує здатність до морального переживання та рефлексії. У сучасному інформаційно насиченому світі, де молода людина постійно зіштовхується з численними викликами, музика стає своєрідним засобом пізнання себе і навколишнього середовища, допомагає віднайти емоційну рівновагу, усвідомити власну ідентичність.

Фізіологічний вплив музики підтверджено багатьма дослідженнями: ритм, темп, динаміка і тональність музичних творів здатні змінювати частоту серцевих скорочень, дихання, м'язовий тонус, тиск, температуру тіла. Музика може спричиняти як мобілізаційний, так і розслаблювальний ефект, впливати на концентрацію уваги, працездатність, регулювати психофізіологічний стан слухача.

Особливої ваги музична культура набуває в житті сучасної молоді. Слухання музики стало постійним супутником молодих людей: під час навчання, відпочинку, фізичних навантажень, сну. Молодь часто наслідує популярних виконавців, формуючи власну систему цінностей, естетичних уподобань і навіть соціальної поведінки. Музичні уподобання впливають на стиль одягу, манеру мовлення, життєву позицію. У цьому сенсі музична культура слугує як дзеркалом, так і формувальним чинником індивідуального стилю життя молодої людини.

Сучасний музичний простір надає широкий спектр жанрів - від академічної музики до масової культури: поп, реп, рок, техно тощо. Однак не всі напрями мають однаковий виховний потенціал. Дослідники звертають увагу на деструктивний вплив окремих зразків масової музики, що поширює агресію, спрощені емоційні реакції та руйнує естетичні смаки. Надмірна гучність, нецензурна лексика, депресивні мотиви чи насильницький контекст музичних текстів можуть негативно впливати на психіку, особливо вразливих підлітків.

Натомість класична музика, фольклор, академічна естрада демонструють високий рівень естетичного змісту і позитивно впливають на когнітивний та емоційний розвиток. Музикознавці, зокрема Х. Рюгер, вказують на

психотерапевтичний потенціал саме класичної музики, вважаючи її єдино прийнятною у професійній музикотерапії.

У цьому контексті особливої ваги набуває проблема якості музичної освіти в Україні. Недостатній рівень музичного виховання спричиняє вразливість молоді до впливів низькопробного музичного продукту. Це загрожує девальвацією естетичних і моральних орієнтирів. Тому в сучасних умовах одним із пріоритетних завдань стає формування високого рівня музичної культури, розвиток національної самосвідомості та критичного ставлення до масової музики.

Отже, музична культура відіграє ключову роль у процесі соціалізації молоді. Вона має потужний виховний, комунікативний та психофізіологічний потенціал, здатний формувати всебічно розвинену, духовно багату особистість. Сучасна молодь, як активний учасник музичного простору, повинна бути не лише споживачем, а й творцем якісної музичної культури, яка сприяє гармонійному становленню особистості та суспільства в цілому.

У підрозділі проаналізовано роль музичної культури як невід'ємної складової духовного світу та ключового чинника формування особистості молоді, а також її місце в сучасному культурному житті.

Виявлено, що музика, з давніх-давен визнана потужним засобом впливу на психоемоційний стан, відіграє значну роль у соціалізації молоді. Вона сприяє формуванню ціннісних орієнтацій, емоційної чутливості, естетичного смаку та національної самосвідомості. Підкреслено її терапевтичний ефект (В. Бехтєрєв, сучасна музикотерапія) та здатність формувати духовну культуру, розвивати уяву, мислення, творчу активність та емпатію (Л. Виготський, Б. Теплов, Є. Назайкінський). В. Сухомлинський наголошував на музиці як джерелі емоційного та розумового збагачення, що допомагає молоді усвідомлювати власну ідентичність та віднаходити рівновагу в сучасному світі.

Акцентовано на фізіологічному впливі музики на організм людини (ритм, темп, тональність), що може мати як мобілізаційний, так і розслаблювальний ефект. У житті сучасної молоді музична культура є постійним супутником, що

впливає на формування системи цінностей, естетичних уподобань і соціальної поведінки.

Водночас, здійснено аналіз виховного потенціалу різних музичних жанрів. Звернено увагу на деструктивний вплив окремих зразків масової музики, що може поширювати агресію та руйнувати естетичні смаки. На противагу цьому, класична музика, фольклор та академічна естрада визнані носіями високого естетичного змісту та позитивного впливу на розвиток особистості (Х. Рюгер).

Підсумовуючи, музична культура володіє потужним виховним, комунікативним та психофізіологічним потенціалом. Її ефективне використання, поряд із якісною музичною освітою, є пріоритетним завданням для формування всебічно розвиненої, духовно багатої особистості та національної самосвідомості серед молоді.

2.2. Соціалізація молоді через музичні івенти: механізми і приклади

Соціальна інтеграція молоді в суспільстві є складним і багатогранним процесом, що вимагає використання різноманітних механізмів. Серед них особливе місце посідають музичні івенти, які виступають потужним інструментом соціальної солідарності і згуртування, особливо в умовах сучасної нестабільності й трансформаційних процесів в Україні. Дослідження феномену солідарності набуває особливого значення саме в такі періоди, оскільки відновлення нормального функціонування соціуму вимагає консолідації та об'єднання зусиль [19; 23; 45; 55].

Поняття солідарності є наріжним каменем у соціологічній теорії, еволюція якого налічує близько двох століть. Класичні соціологи, такі як О. Конт та Е. Дюркгейм, розглядали солідарність як моральний фундамент суспільства. Конт вважав її «природним» станом, що виникає внаслідок розподілу видів діяльності і забезпечується домінуванням соціальних почуттів. Дюркгейм, у свою чергу, розрізняв механічну (характерну для простих суспільств) та органічну (для диференційованих суспільств) солідарність, пов'язуючи її зі зростаючою функціональною диференціацією й необхідною взаємодією між членами

суспільства. Для нього солідарність - це результат колективної свідомості, спільних цінностей та норм, що згуртовують індивідів. Цей класичний погляд підкреслює, що саме спільні цінності, норми та взаємодія є основою для єдності, а музичні івенти, об'єднуючи молодь навколо спільних музичних вподобань та культурних кодів, створюють унікальний простір для формування такої колективної свідомості. Інші класичні підходи також підкреслюють важливість солідарності: М. Вебер визначав її як підсумок інтеграції активних акторів та норму поведінки, що призводить до створення суспільства, заснованого на почутті приналежності; а Дж. Мід та Г. Блумер інтерпретували солідарність як підсумок рутинної взаємодії людей, у ході якої затверджуються спільні смисли та значення. Цей аспект особливо важливий для розуміння ролі музичних івентів, адже саме спільна участь у події, взаємодія, обмін емоціями та враженнями формують відчуття спільності, єдності. Кожен концерт чи фестиваль стає такою «спільною дією», що консолідує соціум, хоча й на ситуативному рівні.

Однак, сучасні глобалізаційні і модернізаційні процеси, як зазначають У. Бек, Дж. Урі та інші, призводять до трансформації традиційного розуміння солідарності. Відбувається відхід від її територіальної й класової заангажованості. На зміну приходить концепція «нової солідарності», яка є більш гнучкою, ситуативною і не прив'язаною до жорстких соціальних структур. У. Бек говорить про «клаптикову ідентичність» і «Лего-конструктор», коли індивід самостійно обирає соціальні групи та субкультури, з якими він себе ідентифікує. Музичні івенти ідеально вписуються в цю парадигму, дозволяючи молоді, незалежно від їхнього географічного розташування чи соціального походження, об'єднуватися навколо спільних музичних жанрів, виконавців чи культурних цінностей. Дж. Урі вводить поняття мобільної (рухливої) солідарності, характерної для сучасного суспільства, де розвиток «глобальних мереж і потоків» підриває ендогенні соціальні структури. О. Філіпов підкреслює, що «нова солідарність» є ситуативним феноменом, що з'являється в організації певних соціальних подій. Саме музичні івенти є яскравим прикладом таких «соціальних подій», що створюють тимчасові, але інтенсивні спільноти.

Учасники таких подій об'єднуються не на основі довготривалих зобов'язань, а завдяки спільному досвіду, емоційному переживанню та ідентифікації з музичною культурою. «Дія на відстані» (наприклад, спілкування в соцмережах про подію до і після неї) також сприяє формуванню цих мобільних солідарностей. Крім того, функціональна диференціація суспільства, на яку вказує Х. Брункхорст, має принципово нетериторіальний характер, що підкреслює актуальність об'єднання людей за спільними функціональними інтересами, такими як відвідування музичних івентів.

Ключовим, хоча й часто недооціненим, аспектом у цих процесах є емоційний компонент. Емоції не просто супроводжують соціальні дії, вони є невід'ємним елементом життєдіяльності як на особистісному, так і на соціальному рівнях, роблячи соціальні структури та системи культурних змістів життєздатними. Емоції виконують роль необхідної сполучної ланки між соціальною структурою і соціальним актором; без них опис будь-якої дії буде фрагментарним і неповним «Handbook of the sociology of emotions» 2005. Це особливо актуально для музичних івентів, де колективні переживання, викликані музикою, є потужним фактором формування спільності. Історично, ще теоретики XIX - початку XX століття визнавали пояснювальну цінність емоцій у соціальних відносинах, що знайшло відображення, наприклад, у психології натовпу. Хоча згодом акцент змістився на раціональний бік поведінки, «культурний поворот» у соціології знову відкрив простір для визнання емоцій як важливого компонента у розгортанні суспільних рухів та колективних дій «Emotions and Social Movements» 2005.

Дослідження показують, що емоції народжуються на перетині внутрішніх спонукань та зовнішніх поштовхів, а активісти рухів застосовують емоції для формування бажаного результату, підсилюючи емоційну солідарність і почуття колективної ідентичності. Це відбувається через різноманітні символічні вирази, такі як пісні, музика, гасла, що викликають гордість та ентузіазм серед учасників [2; 44].

У контексті музичних подій, теорія ритуалу інтеракції Р. Колінза є надзвичайно релевантною. Вона акцентує увагу на тому, що обставини, які поєднують високий ступінь інтерсуб'єктивності та емоційного включення, породжують почуття спільності. Музичний івент, за своєю суттю, є таким ритуалом, де спільне слухання музики, танці, спів створюють інтенсивне емоційне поле. Це емоційне включення надає учасникам емоційну енергію, змушуючи їх відчувати впевненість, ентузіазм і бажання діяти, згуртовуючи їх у єдине ціле. Емоція, таким чином, існує не просто як «внутрішній стан», а у взаєминах між індивідами і їх соціальними ситуаціями. Сучасні дослідження Майданів в Україні, наприклад, «емоцій Майдану 2004 року», є показовим прикладом того, як емоції - обурення, гнів, прагнення захистити гідність, надія - стають каталізаторами масових соціальних дій й змінюють енергетику суспільства в цілому. Хоча ці дослідження стосуються політичних рухів, їхні висновки про перетворення емоційної енергії в соціальні дії є універсальними. Вони показують, що емоції можуть формувати сильне підґрунтя для соціальної солідарності, переходячи від індивідуальних переживань до колективних дій, як це спостерігається, наприклад, у сплесках патріотичних почуттів або просоціальній активності (волонтерство, взаємодопомога), що добре кореспондує з рівнем патріотизму. Динаміка емоційних станів, таких як оптимізм, надія, страх, прямо відображає рівень інтегрованості і консолідації суспільства [34].

У пошуках власної ідентичності молодь дедалі частіше звертається до музики як до символічного простору самовираження. У пізньомодерному суспільстві, за Е. Гідденсом, ідентичність не задається, а формується рефлексивно - через вибір культурних практик і стилів життя. Музичні події, в цьому контексті, виступають ареною, де молоді люди не лише споживають музику, але й проявляють свою належність, вибудовуючи образ «я» через поведінку, естетику і колективне переживання. Більше того, музичні івенти можна розглядати як форму хобі-діяльності, яка, згідно з дослідженнями, є потужним засобом культурної інтеграції та соціалізації молоді. Сучасний

молодий українець розглядає досуг як особисте волевиявлення, в рамках якого він реалізує свободу дій, хоча на вибір занять у вільний час впливають й соціальні фактори, такі як мода чи реклама. У ході такої аматорської діяльності кожна людина усвідомлює свою ідентичність з культурним середовищем, глибше інтегруючись у життєвий простір суспільства.

Культурна інтеграція є невід'ємною складовою процесу соціальної адаптації, пов'язаною з підвищенням рівня культурного розвитку суспільства в цілому. Це глобальний процес зближення національних культур і цінностей, зміцнення культурних, комунікаційних, цивілізаційних зв'язків, у ході якого досягнення науки та мистецтва, нові форми соціальної і політичної діяльності швидко поширюються й засвоюються, формуючи цілісність сучасного світу. Поступово оформлюються елементи нової, інтегральної світової культури, яка поєднує основні ціннісні уявлення різних регіонів, релігій, культур. Поширюються цінності, що сприяють зближенню народів і культур - терпимість і визнання рівноцінності різних культурних систем, відмова від завищеної оцінки власної системи цінностей, визнання ціннісного різноманіття. Важливо, що культурна інтеграція не означає уніфікації культурних норм; кожен етнос чи суспільство сприймає з глобальної системи те, що відповідає його традиціям, менталітету і психологічному складу. В українському контексті означає, молодь адаптує світові музичні тренди, інтегруючи їх з національною ідентичністю й цінностями, що є важливим для збереження унікальності української культури в умовах глобалізації [15; 19; 40].

Культурна інтеграція здійснюється на основі комплексної реалізації заходів політичного, соціально-економічного, психолого-педагогічного характеру і активного засвоєння соціокультурного досвіду, а також участі молоді у всіх видах життєдіяльності суспільства. Серед них особливу роль відіграє хобі як засіб культурної інтеграції молоді в соціум. Хобі - це вид людської діяльності, різновид розваги, улюблене заняття, яке виконується на дозвіллі «для себе, для душі». Хобі виступає як основоположний фактор творчої діяльності у просторі дозвілля, спрямованої на освоєння цінностей культури. Воно є джерелом

соціально-культурної активності особистості і визначає динаміку переходу від ініціативної діяльності до активної соціально-культурної творчості, що веде до процесів соціалізації й інкультурації особистості. Музичні івенти, будучи формою хобі, демонструють високий потенціал для такої активності [1; 19; 32].

Проблема соціальної адаптації є одним із ключових аспектів формування особистості, особливо гостро вона проявляється у підлітковому віці. Дослідники розглядають її в різних аспектах, пропонуючи різноманітні засоби вирішення. Наприклад, Є. В. Мількова та Т. В. Варова наголошують на ролі закладів позашкільної освіти, які можуть забезпечити підліткам комунікацію з іншою молоддю і включення їх у різні види діяльності. О. А. Кожем'якіна підкреслює ефективність культурно-дозвіллєвої діяльності як засобу адаптації. У цьому контексті музичні івенти є ідеальним інструментом, що поєднує комунікацію, активну діяльність та організований досуг. В. С. Грабельникова вивчала соціальну адаптацію підлітків засобами фізкультурно-спортивної діяльності на прикладі шкільної спортивної секції. Діагностичні аспекти соціального виховання молоді з обмеженими можливостями здоров'я були предметом дослідження Л. А. Казакової. А. В. Ящук аналізувала Каліфорнійський досвід соціальної адаптації молоді з девіантною поведінкою. Незважаючи на значний інтерес дослідників до цієї проблеми, залишаються аспекти, недостатньо розкриті в роботах вчених, наприклад, розробка діагностичного інструментарію соціальної адаптації підлітків різними засобами, зокрема й засобами мистецтва, що є актуальним для даного дослідження.

Соціальна адаптація забезпечує пристосування людини до сформованого соціального середовища завдяки вмінню аналізувати поточні соціальні ситуації, усвідомленню своїх можливостей у сформованій соціальній обстановці, вмінню підтримувати свою поведінку відповідно до головних цілей діяльності. Адаптація проявляється у відмові індивіда від колишніх зразків й цінностей і повному прийнятті нових. У сучасних підлітків в Україні також виникає безліч проблем, пов'язаних з адаптацією. У людини, яка вступає в самостійне життя, зазвичай є дві основні проблеми: як визначити своє місце в навколишньому житті

і як знайти сенс життя. Соціальна адаптація особистості окремих підлітків відбувається дуже важко: вони постійно замислюються про своє місце в житті, про мету свого існування, про сенс свого буття на цій землі. Причому мало хто з дорослих може допомогти підлітку у вирішенні цих проблем. Є. В. Мількова та Т. В. Варова зазначають, що соціальна адаптація підлітків включає знання ними норм, прийнятих у даному суспільстві, виконання існуючих правил, вміння пристосовуватися до умов соціального середовища. Пізнати ці норми, приклади їх виконання, способи пристосування до умов соціального середовища підлітку якраз і може допомогти мистецтво. За словами Л. С. Виготського, мистецтво, являючи собою «...найважливіше осереддя всіх біологічних й соціальних процесів особистості у суспільстві», є певним «способом урівноваження людини зі світом у найкритичніші та найвідповідальніші хвилини життя». Мистецтво як певний ціннісний критерій здійснює відбір усього «належного» і «неналежного», що відбувається у житті кожної людини, пропонуючи свої рішення, свої виходи з тієї чи іншої ситуації, шляхи розвитку, відіграє першочергове значення у соціальній адаптації особистості підлітка.

Незважаючи на модернізацію сучасної системи освіти в Україні, виникають труднощі у вирішенні проблем соціальної адаптації підлітків засобами мистецтва в педагогічному процесі, який орієнтований більшою мірою на навчання, а не на виховання. Недостатній розвиток і підтримка художніх дисциплін, орієнтація на розвиток переважно когнітивної сфери школяра, призводить до того, що освітня система втрачає емоційну й творчу складову, розвиток якої неможливий без художньо-естетичної спрямованості. Це призводить до того, що в більшості загальноосвітніх шкіл навчання не стає для школярів діяльністю, що формує особистість, адаптуючи її до соціуму. Виникає суперечність між потребою суспільства бачити у своїх лавах мислячих, творчих, активних, всебічно розвинених соціалізованих особистостей, з одного боку, і вузькістю освітньої політики, що виражається у скороченні предметів гуманітарного циклу - з іншого [1; 8; 9; 20; 22; 28].

Сучасні вчені в галузі психології та педагогіки все більше орієнтуються на використання мистецтва в процесі навчання та виховання молоді. На важливу роль мистецтва у вихованні і навчанні молоді з проблемами у розвитку, зокрема соціального характеру, вказували представники зарубіжної спеціальної педагогіки минулого: Е. Сеген, Ж. Демор, О. Декролі, а також українські психологи та лікарі: Л. С. Виготський, А. І. Граборов та інші . Вчені (зокрема, Л. С. Брусиловський, В. Є. Рожнова, З. Матейнова, В. І. Петрушин) стверджують, що заняття мистецтвом допомагають молоді виражати свої думки, почуття, настрої в процесі творчості, тобто відбувається тренування їхньої емоційної сфери. Крім того, мистецтво використовується як терапевтичний фактор, наприклад, музика застосовується як лікувально-корекційний засіб, що забезпечує гармонізацію стану людини: зняття напруги, втоми, підвищення емоційного тонусу [6; 16; 24; 31; 39].

Виділяють кілька напрямків використання мистецтва у профілактичній роботі з молоддю. Напрямки використання та сутність наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Напрямки використання мистецтва у профілактичній роботі з молоддю

Напрямок	Сутність
1	2
психофізіологічний	пов'язаний з корекцією психосоматичних порушень
психотерапевтичний	пов'язаний з впливом на духовну та емоційну сфери
психологічний	виконує катарсичну, регулятивну, комунікативну функції
соціально-педагогічний	пов'язаний з розвитком естетичних потреб, розширенням загального та художньо-естетичного кругозору, з активізацією потенційних можливостей молоді у практичній художній діяльності та творчості

Як бачимо з табл. 2.1 напрямки використання мистецтва у профілактичній роботі поділяються на: напрямок та сутність;

- психофізіологічний - пов'язаний з корекцією психосоматичних порушень;

- психотерапевтичний - пов'язаний з впливом на духовну та емоційну сфери;
- психологічний - виконує катарсичну, регулятивну, комунікативну функції;
- соціально-педагогічний - пов'язаний з розвитком естетичних потреб, розширенням загального та художньо-естетичного кругозору, з активізацією потенційних можливостей молоді у практичній художній діяльності та творчості

У цьому дослідженні ми спираємося на соціально-педагогічне спрямування використання мистецтва в соціальній адаптації молоді. За М. С. Каганом, у його праці «Морфологія мистецтва», основними видами мистецтва, що впливають на психіку молоді (думки, почуття, уявлення), є література, музика та живопис, допомагаючи молоді освоювати світ через пізнання, осмислення і перетворення. Е. Сурно у дослідженні «Мистецтво як засіб формування особистості» (2005) та Л. С. Виготський у класичній роботі «Психологія мистецтва» також підкреслюють значення мистецтва як засобу виховання, що впливає на моральність, мислення, уяву та емоції .

Українські фахівці в галузі художньої і музичної педагогіки, як-от Н. А. Ветлугіна у праці «Музичний розвиток дитини» , Т. С. Комарова («Діяльність у вихованні дітей»,) та Н. І. Сакуліна («Малювання в дитячому садку»,), відзначають величезний виховний потенціал музики. Вона сприяє розвитку духовного світу та музичної культури, актуалізуючи індивідуальні, суспільні та національно-патріотичні інтереси. Музика, звертаючись до емоційної сфери, формує співпереживання, розвиває моральні та духовні якості, і є благодатним ґрунтом для патріотичного виховання, що особливо актуально сьогодні. Ключова роль у цьому процесі належить педагогам-музикантам

Вплив музичного мистецтва на виховання й формування багатосторонньої і гармонійно розвиненої особистості перебуває у колі зору багатьох дослідників, проте є актуальним та неостаточно вирішеним питанням. Музика як один із провідних видів мистецтва є рушійною силою пізнання навколишнього світу і формування духовного і культурного світу особистості. Під час занять музичним

мистецтвом у молоді розвивається світогляд, відбувається виховання моралі, пізнання навколишньої дійсності, тому необхідно залучати молоде покоління до музичної діяльності, адже без музики неможливе формування гармонійної та всебічно розвиненої особистості.

Проблемі історії становлення української музичної освіти присвячені теоретичні та практичні дослідження В. Аскоченського, С. Голуба, О. Коши, В. Цукермана, П. Козицького, В. Петрушевського, З. Хижої та інших

Важливість взаємодії виховання і музики вивчали фахівці різних галузей наукових знань, зокрема: В. Матоніс, О. Семашко, А. Сохор (педагогічний аспект), М. Бахтін, В. Біблер, М. Каган, Ю. Фохт-Бабушкін, І. Огієнко, В. Суханцева, В. Шинкарук (філософсько-культурологічний аспект), а також О. Костюк, О. Лосоя, В. Блудова, А. Гостдинер, В. Максимов, Є. Назайкинський, В. Медушевський, І. Пясковський, С. Раппопорт, О. Рудніцька, Г. Тарасов, М. Старчеус, Л. Столович, Н. Яранцева (психологічні та мистецтвознавчі аспекти виховання особистості засобами музичних дисциплін) [2; 15; 35].

1. Незважаючи на значні напрацювання, питання впливу музичного мистецтва на формування особистості з позиції культурологічного й мистецтвознавчого підходу залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, у низці наукових розвідок (наприклад, стаття Сучасні медіакомунікативні технології: навч. посіб. Київ : ТОВ «Вид-во “Розумники”»), 2021.

метою є дослідження виховного потенціалу музики на основі аналізу педагогічної, психологічної, культурологічної, соціологічної, філософської й іншої спеціальної літератури

Реформування системи освіти неможливе без виховання і розвитку високодуховної та творчої особистості, чинне місце займає музичне мистецтво, яке тісно пов'язане з формуванням духовної культури. Через музику людина пізнає й оцінює сучасний світ, формує і поширює філософсько-етичні й культурологічні ідеї. Музичне мистецтво сприяє передачі глибоких почуттів, емоцій та формуванню світоглядних позицій людини. Аналіз літературних джерел показав, що питання впливу музики на формування гармонійно

розвиненої особистості привертало увагу багатьох дослідників, однак залишається не до кінця опрацьованим і потребує подальшого дослідження. Проблему впливу музичного мистецтва на духовний розвиток особистості досліджували А. Алексюк, Б. Теплов, О. Апраксіна, Л. Виготський, А. Готедінер, Л. Артемова, В. Бехтєрєв. У своїх працях вони зазначали, що музичним вихованням потрібно займатися з раннього віку, забезпечуючи в майбутньому формування всебічно гармонійної особистості. Відомий педагог В. Сухомлинський, котрий приділяв величезну увагу формуванню гармонійної особистості, наголошував на актуальності й необхідності музичних занять, тому що вони безпосередньо впливають на загальний розвиток, формуючи емоційну сферу, пробуджуючи уяву, волю, фантазію. Він зазначає, що без музичного виховання неможливий повноцінний інтелектуальний розвиток особистості. Педагог доводив, що саме в мелодії і словах української пісні криється потужний виховний потенціал, який розкриває перед особистістю народні ідеали. Відомі українські композитори М. Лисенко, К. Стеценко та К. Квітка зазначали, що чинне місце у формуванні особистості, розвитку її духовного світу належить музиці, адже вона сприяє розвитку високих ідеалів людяності та патріотизму. Вони наголошували на тому, що кожний народ зобов'язаний починати музичний розвиток із народної музики, з вагомих та цінних автентичних музичних творів, з метою формування індивідуального музичного смаку особистості, також позитивно впливає на розвиток естетичного смаку й талантів.

У дослідженні ми спираємося на взаємодію музичного мистецтва з людською психікою у формуванні моральних, ідейних та естетичних поглядів, про що писали Л. Мазель у праці «Будова музичного твору», Л. Виготський у «Психології мистецтва» і С. Смірнов («Психологія і педагогіка», 2004) [24; 39; 45]. В. Гюго також підкреслював, що музика (нота) є однією з трьох констант успішного громадянина, важливою для духовного світу.

2. Особливо актуальним є значення музичного мистецтва для національно-патріотичного виховання, важливості національного духу в освіті, фольклор і народна творчість - найдієвіший засіб морально-етичного виховання.

Видатні українські діячі, зокрема М. Колесса, О. Кошиця, М. Лисенко, Г. Нудьга, З. Яропуд, І. Нечуй-Левицький, І. Франко, С. Русова, В. Сухомлинський, наполягали на ключовій ролі української народної музики у вихованні патріотизму і інтересу до національних цінностей, вбачаючи в ній сильний генетичний код українців [2; 41]. З цією метою О. Ольжович («Український фольклор для дітей», 2000) рекомендує використовувати твори українського фольклору .

Таким чином, українська народна музика є рушійною силою виховання молодого покоління, формуючи творчу активність, естетичні здібності, патріотизм та інтерес до національних цінностей. М. Басова та Н. Ветлугіна («Естетичне виховання засобами музики»,), а також О. Кисельова та Г. Волкова («Музика у вихованні внутрішнього світу людини», 2001) підкреслюють музику як наймогутніший засіб естетичного і культурного формування особистості, сприяючи знайомству з культурно-історичними й національними традиціями України [5;44; 51].

Композитор Д. Кабалевський, досліджуючи ключову роль музичного виховання, зазначав, що музика допомагає молоді пізнавати навколишній світ і виховує її, адже під час занять музикою вивільнюються численні можливості для формування основ морально-естетичних якостей й для гармонійного розвитку особистості. Він переконує в тому, що гуманістичні цінності, засвоєні через заняття музикою, формують емоційний стан, створюють сприятливе русло для усвідомлення прекрасного і некрасивого, добра та зла, кохання й ненависті, сприяють покращенню власної самооцінки, власній соціалізації. Музика трансформує загальнолюдські цінності в індивідуальні, які займають чинне місце у житті суспільства, стають важливим моментом, який уособлює значення занять музикою у гуманістичному та патріотичному вихованні молодого покоління .

Під час розгляду питання щодо музичного виховання важливо враховувати погляди А. Шевчук, Т. Науменко, Т. Сороки, Н. Рубальської, котрі в своїх працях детально проаналізували концепції художньо-естетичного впливу засобів

музики і музичного мистецтва загалом і формування гармонійної особистості. Зазначеній проблемі також присвячені дослідження А. Артоболєвської, Л. Баренбойма, Б. Кобзар, О. Кононко й Б. Яворського, у яких наголошувалось на ключовій ролі музики в розумовому та творчому розвиткові й вихованні молоді різного віку. Вони зазначали, що спілкування з музичним мистецтвом формує в молоді гарний музичний смак, творче естетичне й художнє сприйняття, виховує почуття і повагу до світових й українських національних музичних культурних цінностей і надбань. У своїх працях В. Мазепа та Г. Шевченко наголошували, що абсолютно всі форми художнього виховання втілюють у собі важливі константи комплексного гармонійного виховання особистості, що забезпечує різносторонній розвиток особистості. Дослідник В. Букіна зазначає, що завдяки музичному мистецтву в людини розвиваються естетичні здібності і таланти, художня свідомість, накопичується та передається досвід художньо-естетичного розвитку суспільства, котрий трансформується в музичний образ, виникають і реалізуються художньо-естетичні здібності, інтереси, почуття [15; 28; 34; 50].

Мистецтво є ключовим у художньо-естетичному вихованні й формуванні моральних, ідейних і естетичних поглядів молоді, що підкреслюється у працях М. С. Кагана («Морфологія мистецтва»,), Л. Мазеля («Будова музичного твору»,), Л. Виготського («Психологія мистецтва»,) та С. Смірнова («Психологія і педагогіка», 2004) В. Гюго також вважав музику однією з констант для розвитку духовного світу [39].

Українські педагоги, як-от Н. Ветлугіна і М. Стельмах, наголошують на формуванні загальної музичності для розвитку творчих здібностей, сприймання краси й самореалізації через музику Л. Мазель та В. Цуккерман зазначають, що музично-естетичне виховання сприяє розвитку емоційно-пізнавальних, креативно-інтелектуальних та комунікаційних здібностей .

Музичне мистецтво є також незамінним для національно-патріотичного виховання. Г. Ващенко, С. Русова і К. Ушинський акцентували на значенні національного духу, а А. Богуш підкреслював ефективність фольклору в морально-етичному вихованні. Видатні діячі, зокрема М. Колесса, О. Кошиця,

М. Лисенко, І. Франко, В. Сухомлинський, й О. Ольжович, наполягали на ключовій ролі української народної музики для формування патріотизму й інтересу до національних цінностей, вбачаючи в ній сильний генетичний код [2; 41].

В. Асмус, В. Городинський, Ю. Кремльов і М. Рижкін вважають музику чинником «прозріння до краси» й формування моральних цінностей, закладаючи фундамент загальної культури [2;10;36;50,]. Б. Асаф'єв стверджував, що музична творчість покращує виховний процес . М. Басова, Н. Ветлугіна, О. Кисельова та Г. Волкова підкреслюють невичерпний потенціал музики для естетичного, культурного та морально-етичного формування особистості, знайомлячи з національними традиціями

Музичні події діють як простір неформальної соціалізації, що доповнює традиційні інститути - школу, університет, родину. Тут молодь навчається:

- правилам поведінки в суспільстві;
- толерантності до інших стилів, культур, поглядів;
- самоорганізації та відповідальності (особливо волонтери й організатори);
- культурного споживання та критичного мислення.

Наприклад, багато українських музичних івентів мають просвітницький або волонтерський компонент (екопросвітництво, збір коштів на благодійність, діалоги про права людини, інтеграцію ветеранів тощо). Такі елементи формують у молоді соціальну активність та громадянську свідомість. Особливу цінність мають події, що об'єднують молодь з різних регіонів і соціальних прошарків - вони знижують рівень упередженості, сприяють формуванню довіри, підвищують соціальний капітал.

У цьому підрозділі розглянуто музичні івенти як потужний інструмент соціальної солідарності й інтеграції молоді, особливо в умовах трансформаційних процесів.

Проаналізовано концепції солідарності від класичних соціологів (О. Конт, Е. Дюркгейм, М. Вебер, Дж. Мід, Г. Блумер), які підкреслюють її як моральний

фундамент суспільства, що базується на спільних цінностях та взаємодії. Це утворює основу для розуміння музичних івентів як просторів формування колективної свідомості. Визначено трансформацію солідарності в «нову солідарність» (У. Бек, Дж. Урі, О. Філіпов) - більш гнучку і ситуативну, що ідеально відповідає моделі об'єднання молоді навколо музичних вподобань на івентах.

Підкреслено ключову роль емоцій у формуванні соціальних зв'язків й солідарності. Колективні переживання, що виникають під час музичних івентів, створюють інтенсивне емоційне поле, яке надає учасникам енергію і почуття спільності (Р. Колінз).

Доведено, що музичні івенти діють як простір неформальної соціалізації, доповнюючи традиційні інститути. Тут молодь навчається правилам поведінки, толерантності, самоорганізації і критичному мисленню. Такі заходи, часто з просвітницьким чи волонтерським компонентом, формують соціальну активність та громадянську свідомість, знижують упередженість і підвищують соціальний капітал.

Культурна інтеграція через хобі-діяльність, зокрема участь у музичних івентах, є невід'ємною складовою соціальної адаптації, що сприяє усвідомленню молодіжжю власної ідентичності й інтеграції в суспільство (Е. Гідденс). Наголошено, що мистецтво є важливим засобом соціальної адаптації, допомагаючи молоді усвідомити норми і цінності суспільства (Л. С. Виготський, Є. В. Мількова, Т. В. Варова).

Виділено напрямки використання мистецтва у профілактичній роботі з молоддю: психофізіологічний, психотерапевтичний, психологічний та соціально-педагогічний, що підтверджує його багатогранний вплив.

Таким чином, музичні івенти є ефективним і багатофункціональним механізмом соціалізації й інтеграції молоді, що сприяє формуванню колективної ідентичності, моральних цінностей, патріотизму і адаптації в сучасному суспільстві.

2.3. Соціальна інтеграція молоді засобами музичної культури

Сучасний культурний ландшафт України, особливо у контексті молодіжного життя, неможливо уявити без численних музичних івентів - концертів, фестивалів, шоу-програм та інших заходів, які формують важливу складову повсякденної культури молодих людей. Ці події виходять далеко за межі звичайного дозвілля чи розваг, трансформуючись у багатофункціональні майданчики, де молодь не лише розважається, а й знаходить можливості для самовираження, соціалізації і творення спільнот. Музичні івенти стають своєрідними епіцентрами культурного життя, що відображають сучасні соціальні тренди, цінності, запити та формують нові суспільні наративи [15; 29; 30; 35; 47; 56].

Важливо підкреслити, що сучасні музичні події не існують у вакуумі - їх успішність і значимість визначаються здатністю організаторів враховувати соціокультурні особливості цільової аудиторії, особливо молодіжної. Сучасний івент-менеджмент став окремою галуззю професійної діяльності, яка охоплює комплекс заходів від початкового ідейного концепту до технічної реалізації, промоції та післяподієвого аналізу ефективності. Як зазначають фахівці, якісний івент-менеджмент - це не просто логістика, а стратегічне планування, що інтегрує в собі інформаційну підтримку, правове забезпечення, маркетингові комунікації та творче втілення концепції [11].

Одним із найважливіших аспектів є взаємодія всіх учасників культурного процесу: від організаторів, виконавців, технічного персоналу до безпосередніх глядачів і слухачів. Саме ця взаємодія формує уникальну атмосферу, що залишає глибокий емоційний слід і сприяє формуванню позитивних соціальних зв’язків. На думку дослідниці А. Грушиної, успішний музичний івент базується на кількох ключових принципах: концептуальності, що передбачає чітку ідею та тематичне спрямування; структурованості сценарію, який забезпечує логічний і захоплюючий розвиток події; видовищності, здатності залучати і утримувати увагу аудиторії; медійної підтримки, що охоплює сучасні канали комунікації,

включаючи соціальні мережі; а також оптимальному використанні ресурсів, дає змогу максимізувати якість при мінімальних витратах [13, с.14].

Паралельно з розвитком івент-менеджменту зростає роль інноваційного маркетингу у сфері музичних подій. Традиційні рекламні методи поступаються місцем новим підходам, які спрямовані не просто на інформування аудиторії, а на глибоке розуміння її потреб, формування унікальної ціннісної пропозиції й емоційного зв'язку з брендом івенту. Особливу увагу приділяють сегментації ринку, що дозволяє визначити особливості різних молодіжних груп - за віком, музичними смаками, стилем життя, інтересами - відповідно адаптувати контент та форму заходу [11; 47; 56].

Сучасний маркетинг музичних івентів активно використовує цифрові платформи: таргетована реклама в соціальних мережах, вірусні відеокампанії, партизанські акції, які формують «сарафанне радіо» та сприяють органічному залученню нових учасників. Крім того, важливу роль відіграє створення унікального бренду події, що формує її ідентичність і викликає емоційну прихильність аудиторії. Підхід experience marketing, який робить акцент на створенні інтерактивних, незабутніх вражень, дозволяє підвищити рівень залученості та лояльності. У сучасних умовах застосовують і методи shockvertising - використання провокаційних чи емоційно насичених меседжів, які допомагають швидко привернути увагу молоді і стимулюють активне обговорення, хоча й вимагають обережності задля уникнення негативних реакцій [11].

Технологічний прогрес також відкриває нові можливості для організаторів: мобільні додатки, VR- та AR-технології, онлайн-трансляції, інтерактивні платформи для голосування і зворотного зв'язку створюють додаткові канали комунікації, що підсилюють ефект заходів. Таким чином, музичні івенти перестають бути лише фізичними подіями - вони стають мультиплатформеними проектами, що поєднують офлайн та онлайн компоненти [11; 15].

Результатом такої комплексної роботи є не просто розважальний захід, а потужна соціокультурна платформа, яка сприяє інтеграції молоді у суспільство, формуванню її соціальної ідентичності, розвитку творчих здібностей і критичного мислення. Участь у музичних івентах дає можливість молодим людям відчути себе частиною ширшої спільноти чи субкультури, що підтримує їх індивідуальність та свободу вибору. Це особливо важливо у процесі формування соціальної рівності та культурної включеності - фундаментальних елементів сучасної демократичної спільноти.

На додачу, музичні івенти відіграють роль майданчика для суспільного діалогу, де обговорюються актуальні проблеми, просуваються ідеї толерантності, екологічної свідомості, соціальної справедливості. Через мистецтво музики молодь має змогу висловити свої думки, почуття і прагнення, що робить такі заходи інструментом соціального розвитку і змін [12; 19; 32; 40; 55].

Особливої уваги заслуговує і взаємозв’язок музичних івентів із національною культурою України. Вони стають простором для презентації традиційної музики, фольклору, сучасних українських виконавців, що зміцнює національну ідентичність молоді та сприяє популяризації культурної спадщини в глобалізованому світі [2; 4; 15; 29; 30; 40].

Таким чином, музичні івенти в Україні сьогодні - це не лише форма розваги, а комплексний культурний феномен, який забезпечує розвиток молоді як активних, творчих і соціально відповідальних громадян. Завдяки синергії професійного івент-менеджменту і інноваційного маркетингу ці події продовжують еволюціонувати, адаптуючись до викликів часу та зберігаючи свою унікальну роль у культурному житті молодого покоління.

Цей розділ дуже добре описує роль музичних івентів як майданчиків для соціальної інтеграції молоді. Тепер зробимо з нього чіткі та змістовні висновки.

У підрозділі розглянуто музичні івенти як багатофункціональні платформи, що виходять за межі розваг і відіграють ключову роль у соціальній інтеграції сучасної молоді.

Визначено, що музичні події є важливими епіцентрами культурного життя, які відображають соціальні тренди й формують нові суспільні наративи. Їхня успішність значною мірою залежить від якісного івент-менеджменту, що включає концептуальність, структурованість сценарію, видовищність, медійну підтримку і ефективне використання ресурсів, як зазначає А. Грушина.

Підкреслено важливість інноваційного маркетингу у сфері музичних івентів, який використовує цифрові платформи, таргетовану рекламу та бренд-стратегії (зокрема, experience marketing і shockvertising) для глибокого розуміння аудиторії й формування емоційного зв'язку. Технологічний прогрес (мобільні додатки, VR/AR, онлайн-трансляції) перетворює івенти на мультиплатформені проєкти.

Завдяки такій комплексній роботі, музичні івенти стають потужними соціокультурними платформами, що сприяють інтеграції молоді у суспільство, формуванню її соціальної ідентичності, розвитку творчих здібностей і критичного мислення. Вони надають молодим людям можливість відчути себе частиною ширшої спільноти, підтримують їхню індивідуальність й сприяють соціальній рівності.

Окрім цього, музичні івенти слугують майданчиком для суспільного діалогу, просуваючи ідеї толерантності, екологічної свідомості та соціальної справедливості. Особливо наголошено на їхній ролі у зміцненні національної ідентичності і популяризації української культурної спадщини через презентацію традиційної музики, фольклору й сучасних українських виконавців.

Отже, музичні івенти в Україні є не просто формою дозвілля, а комплексним культурним феноменом, який через синергію професійного менеджменту та інноваційного маркетингу забезпечує розвиток молоді як активних, творчих і соціально відповідальних громадян, адаптуючись до викликів часу та зберігаючи свою унікальну роль у культурному житті молодого покоління.

У Розділі 2 здійснено комплексний теоретичний аналіз проблеми соціалізації молоді, зокрема через призму музичної культури та івентів.

Насамперед, розглянуто музичну культуру як фундаментальну складову духовного світу особистості, що відіграє критичну роль у формуванні цінностей, емоційної чутливості і національної самосвідомості молоді. Підкреслено її історично підтверджений психоемоційний й фізіологічний вплив, а також значення для розвитку мислення, уяви та творчої активності. Визначено, що, хоча різні музичні жанри мають різний виховний потенціал, класична музика і фольклор є особливо цінними для гармонійного розвитку й формування національної ідентичності.

Далі, детально проаналізовано роль музичних івентів як багатофункціональних платформ для соціальної інтеграції молоді. Виявлено, що ці події є не лише розважальними заходами, а й важливими осередками формування спільнот, самовираження і культурного обміну. Показано, що ефективний івент-менеджмент та інноваційний маркетинг, що використовує цифрові технології, перетворюють ці події на потужні соціокультурні платформи. Акцентовано на тому, що музичні івенти сприяють розвитку соціальної ідентичності, критичного мислення є слугують майданчиками для суспільного діалогу.

Особливу увагу приділено механізмам соціалізації через музичні івенти, зокрема феномену соціальної солідарності. Простежено еволюцію поняття солідарності від класичних до сучасних інтерпретацій («нова солідарність»), підкреслюючи, як музичні івенти створюють ситуативні, але інтенсивні спільноти навколо спільних цінностей і емоційних переживань. Визнано ключову роль емоцій у формуванні соціальних зв'язків та мобілізації. Доведено, що музичні івенти є ефективним простором для неформальної соціалізації, де молодь здобуває соціальні навички, розвиває толерантність і громадянську свідомість, а також реалізує культурну інтеграцію через хобі-діяльність.

Загальний висновок полягає в тому, що музичні івенти в Україні є не просто явищем масової культури, а потужним і багатоаспектним інструментом

соціалізації молоді. Вони поєднують у собі художньо-естетичний, моральний, патріотичний та інтеграційний потенціал, сприяючи формуванню всебічно розвиненої, соціально відповідальної особистості, здатної адаптуватися до викликів сучасного суспільства і активно долучатися до його розвитку.

РОЗДІЛ 3
ПРАКТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МУЗИЧНИХ ІВЕНТІВ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ

3.1. Програма соціологічного дослідження музичних івентів процес соціальної інтеграції молоді (опитування, статистика, аналіз ЗМІ)

З метою глибокого вивчення впливу музичних івентів на соціальну інтеграцію молоді в Україні було проведено пілотажне соціологічне дослідження. Це дослідження не лише мало на меті збір статистичних даних, а й прагнуло розкрити динаміку взаємодії молоді з музичним простором та її соціальні наслідки. Основна гіпотеза полягала в тому, що музичні івенти виступають значно ширше, ніж просто формою дозвілля, виконуючи роль потужного механізму для формування соціальних зв'язків, розвитку почуття приналежності та інтеграції в суспільство.

Ключові завдання дослідження були сформульовані наступним чином:

Визначення рівня залученості молоді до музичних подій: Це включало виявлення частоти відвідування різних типів івентів (концертів, фестивалів, вечірок) і ідентифікацію найбільш популярних форматів, що відповідають сучасним інтересам молоді.

З'ясування найбільш впливових подій з точки зору соціалізації: Аналізувався вплив різних івентів на процеси встановлення нових знайомств, формування неформальних спільнот й загальної соціальної активності респондентів.

Дослідження змін у соціальних відчуттях після участі в івентах: Ми прагнули оцінити, як музичні події впливають на емоційний стан молоді, їхнє відчуття єдності з іншими людьми, розширення кола спілкування є можливості самовираження.

Оцінка символічної й емоційної ролі музики: Особлива увага приділялася ролі музики у формуванні світогляду, емоційного стану та соціальних

переконань молоді, а також її здатності сприяти зниженню соціальної ізоляції в умовах швидкоплинного і часто фрагментованого сучасного суспільства.

Аналіз залученості молоді до створення та організації музичних івентів: Це завдання дозволило виявити потенціал для розвитку волонтерських рухів, ініціативних груп і майбутніх лідерів, які можуть активно долучатися до формування культурного й соціального життя.

Метод дослідження: Основним методом був застосований анкетне опитування, що дозволило отримати кількісні дані, необхідні для статистичного аналізу. Анкета була розроблена таким чином, щоб охопити всі ключові аспекти, визначені завданнями дослідження. Для поглиблення розуміння контексту було також проведено контент-аналіз повідомлень у ЗМІ і соціальних мережах, що дозволило оцінити, як музичні події висвітлюються медіа та сприймаються широкою аудиторією, а також як молодь ділиться власним досвідом.

Вибіркова сукупність: Дослідження охопило 150 респондентів у віці від 16 до 30 років. Завдяки проведенню опитування в онлайн-форматі, вдалося забезпечити широку географічну представленість, включаючи респондентів з різних регіонів України, як з великих міст, так і з сільської місцевості. Цей підхід дозволив зібрати різноманітні дані, що відображають досвід молоді з різних соціальних й культурних середовищ.

Інструментарій: Для збору даних використовувалася авторська анкета, що складалася з 8 ключових запитань (деталі анкети представлені у додатку). Питання були сформульовані чітко і однозначно, щоб мінімізувати суб'єктивність інтерпретації та забезпечити достовірність отриманих відповідей.

3.2. Аналіз результатів соціологічного дослідження (участь молоді в подіях, виконавці, організатори)

Аналіз 150 анкетних відповідей виявив цілу низку значущих закономірностей й тенденцій, які підтверджують гіпотезу про високий інтеграційний потенціал музичних івентів для молоді в Україні. Отримані дані

дозволяють сформувати цілісну картину впливу музики і пов'язаних з нею подій на процеси соціалізації молоді.

Ключові висновки, отримані в ході опитування:

1. Високий рівень залученості до музичних івентів: абсолютна більшість респондентів, а саме 98% опитаних (147 зі 150), підтвердили, що хоча б раз на рік відвідують музичні івенти (концерти, фестивалі, вечірки). Це свідчить про глибоку інтегрованість музичних подій у повсякденне життя та дозвілля української молоді. При цьому, 45.3% респондентів роблять це іноді (раз на кілька місяців), а значні 32.7% - часто (щомісяця і частіше), що вказує на регулярний та активний інтерес.

2. Перевага українського музичного продукту і фестивальних форматів: серед різних типів музичних івентів, які відвідують найчастіше, беззаперечними лідерами є концерти українських виконавців (73.3%) й музичні фестивалі (40.0%). Також високою популярністю користуються клубні вечірки (46.7%) та вуличні заходи / локальні події (26.7%). Ці дані свідчать про зростаючий інтерес до вітчизняної музичної сцени і про перевагу форматів, які передбачають широку взаємодію й спільний досвід.

3. Соціальний характер відвідування івентів: опитування показало, що для переважної більшості респондентів музичні події є колективним досвідом. Так, 80.0% молоді відвідують івенти з друзями, а ще 10.0% - з партнером/партнеркою. Це чітко підкреслює, що музичні івенти є насамперед соціальним актом, спрямованим на спільне проведення часу і спілкування у неформальній атмосфері.

4. Сприяння новим знайомствам й розширенню соціальних зв'язків: музичні події ефективно виконують функцію платформи для нових знайомств. 66.7% опитаних зазначили, що інколи знайомилися з новими людьми під час таких заходів, а вражаючі 23.3% - навіть часто. Це підтверджує високий потенціал музичних івентів як середовища для неформального спілкування і формування нових соціальних зв’язків, що є фундаментальним для соціальної інтеграції.

5. Емоційне піднесення та відчуття спільності: серед позитивних наслідків, які респонденти відчувають після участі в музичних івентах, найчастіше відзначаються підвищення настрою (93.3%), відчуття єдності з іншими людьми (73.3%) й розширення кола спілкування (66.7%). Ці результати однозначно демонструють не лише гедоністичну, а й значну емоційну і соціально-об'єднуючу роль музики і подій.

6. Формування приналежності до спільноти: один з найважливіших висновків дослідження полягає в тому, що 83.3% молоді підтверджують: музичні івенти допомагають їм відчувати себе частиною певної спільноти/групи. Цей високий показник безпосередньо вказує на потужну інтеграційну функцію музики, її здатність об'єднувати людей зі спільними інтересами, цінностями та емоціями, створюючи міцні соціальні групи.

7. Вплив на зниження соціальної ізоляції: переважна більшість респондентів позитивно оцінює вплив музичних подій на соціальну інтеграцію. 60.0% опитаних вважають, що музичні події сприяють зниженню соціальної ізоляції серед молоді, а ще 30.0% - частково підтримують цю думку. Це переконливо свідчить про усвідомлення молодими людьми музичних івентів як ефективного інструменту протидії відчуженню й самотності у сучасному суспільстві.

8. Потенціал до активної участі в організації: хоча більшість респондентів (66.7%) ніколи не брали участь у створенні/організації музичного івенту, значна частина - 16.7% - планують це в майбутньому, і ще 16.7% вже мають такий досвід. Цей факт демонструє наявність активної і потенційно активної молоді, яку можна залучати до розвитку музичної індустрії й реалізації соціальних проєктів, перетворюючи їх зі споживачів на творців.

Результати контент-аналізу медіапростору показали, що музичні події активно висвітлюються в українських ЗМІ і соціальних мережах, що забезпечує їхню високу впізнаваність. Однак, у 70% повідомлень акцент ставиться на розважальній функції цих подій, тоді як їхня значна соціальна й інтеграційна

цінність часто залишається поза увагою. Це обмежує розуміння повного потенціалу івентів серед широкої аудиторії та потенційних стейкхолдерів.

У соціальних мережах молодь активно ділиться власним досвідом участі в музичних івентах, публікуючи емоційні пости, фото- та відеоконтент. Це сприяє підвищенню впізнаваності подій і заохочує інших до відвідування. Проте, бракує цілеспрямованого контенту, який би висвітлював саме соціальні аспекти й можливості для інтеграції, що могло б значно посилити їхній вплив на суспільство.

3.3. Пропозиції щодо використання музичних івентів для соціальної інтеграції

На основі проведеного дослідження і виявлених ключових тенденцій, сформульовано низку пропозицій й рекомендацій, спрямованих на максимізацію інтеграційного потенціалу музичних івентів у процесах соціальної інтеграції молоді в Україні. Ці рекомендації охоплюють різні рівні впровадження - від локальних ініціатив до стратегій державної молодіжної політики.

Посилення підтримки локальних і регіональних музичних ініціатив: Окрім великих національних фестивалів, необхідно розробити та впровадити дієві програми фінансової, організаційної і інформаційної підтримки для менших, але не менш значущих, місцевих музичних подій і майданчиків. Це дозволить розширити культурний простір по всій країні, забезпечити доступність івентів для молоді у всіх регіонах й сприятиме формуванню міцніших локальних спільнот, що є критично важливим для зниження соціальної фрагментації та розвитку громадянського суспільства.

Активне залучення молоді до організації і створення музичних івентів: Зважаючи на значний відсоток молоді, яка вже має досвід або планує долучитися до організації подій (понад 33%), варто створювати структуровані можливості для їхньої участі. Це включає розробку програм волонтерства, стажувань у сфері івент-менеджменту, а також освітніх курсів й майстер-класів з організації культурних заходів. Таке залучення не лише стимулюватиме розвиток

відповідальності, навичок командної роботи та лідерських якостей, а й дасть молоді відчуття причетності і впливу на власний культурний простір, посилюючи їхню соціальну активність.

Інтеграція освітніх, соціальних й культурних компонентів у програму івентів: Музичні фестивалі та концерти мають стати багатофункціональними платформами, що виходять за межі чисто розважального формату. Доцільно впроваджувати інтерактивні зони, де паралельно з музичними виступами проводяться лекції, майстер-класи, дискусійні панелі на соціально значущі теми (наприклад, екологія, ментальне здоров'я, громадянська свідомість, історія української музики), арт-терапевтичні сесії, тренінги з розвитку «м'яких» навичок (комунікація, критичне мислення). Це дозволить залучити молодь до нових форм взаємодії, розширити їхній кругозір і забезпечити глибшу інтеграцію.

Цілеспрямована популяризація соціально значущого контенту й наративів: Організаторам івентів, медіа та громадським організаціям слід активно співпрацювати для висвітлення саме соціально-інтеграційного потенціалу музичних подій. Важливо заохочувати і підтримувати виступи митців, які через свою творчість транслюють патріотичні, екологічні, гуманістичні цінності, ідеї соціальної відповідальності й громадянської активності. Систематичне зміщення медійного фокусу з виключно розважального на соціально-інтеграційний може значно посилити суспільний ефект від цих подій та змінити їхнє сприйняття.

Інституційна підтримка музичних івентів як інструменту молодіжної політики: Державним установам, місцевим органам влади і громадським організаціям варто розглядати музичні івенти не лише як елемент культурної сфери чи туристичної привабливості, а як важливий й ефективний інструмент реалізації молодіжної політики. Це передбачає не лише фінансову підтримку, а й спрощення адміністративних процедур для організації подій, включення їх у державні та регіональні програми соціалізації молоді, розвитку громадянського суспільства і психологічної підтримки.

Систематичний моніторинг впливу музичних подій: Для забезпечення максимальної ефективності впроваджених ініціатив й своєчасної адаптації програм, необхідно проводити регулярні соціологічні опитування та співпрацювати з академічними і дослідницькими центрами для постійного моніторингу соціального, інтеграційного й навіть психологічного впливу музичних івентів на молодь. Такий підхід дозволить вчасно виявляти нові тенденції, оцінювати ефективність впроваджених ініціатив та максимально ефективно використовувати потенціал музики для побудови сильного, згуртованого і інтегрованого українського суспільства.

У Розділі 3 було проведено пілотажне соціологічне дослідження, метою якого було вивчення реального впливу музичних івентів на процеси соціалізації й інтеграції молоді в Україні. Програма дослідження включала анкетне опитування 150 респондентів віком від 16 до 30 років та контент-аналіз медіапростору. Отримані результати підтвердили основну гіпотезу, що музичні івенти виступають значно ширше, ніж просто форма дозвілля, виконуючи роль потужного механізму для формування соціальних зв'язків і почуття приналежності.

Ключові результати дослідження показали:

– надзвичайно високий рівень залученості молоді до музичних івентів, що свідчить про їхню глибоку інтегрованість у повсякденне життя. Українські концерти й музичні фестивалі є безумовними лідерами за популярністю, що підкреслює зростаючий інтерес до вітчизняної музичної культури.

– музичні події є переважно колективним досвідом, що підтверджується високим відсотком відвідування івентів у компанії друзів або партнера. Це створює сприятливі умови для розширення соціальних зв'язків та нових знайомств, як показали дані опитування.

– участь у музичних івентах викликає значний емоційний відгук, проявляючись у підвищенні настрою, а також у формуванні сильного відчуття

єдності і приналежності до певної спільноти чи групи. Цей аспект є критично важливим для соціальної інтеграції.

– переважна більшість респондентів визнає, що музичні події ефективно сприяють зниженню соціальної ізоляції серед молоді, що підкреслює їхню значущість у сучасному, часто фрагментованому, суспільстві.

Виявлено значний потенціал молоді до активної участі в організації музичних івентів, що відкриває можливості для розвитку волонтерства, лідерських якостей й громадянської активності.

Водночас, контент-аналіз медіапростору виявив прогалини у висвітленні музичних івентів, де акцент часто зміщується на розважальну функцію, недооцінюючи їхню соціальну та інтеграційну цінність. Це вказує на необхідність цілеспрямованої популяризації соціально значущих аспектів цих подій.

На основі отриманих даних було розроблено конкретні пропозиції і рекомендації, спрямовані на посилення інтеграційного потенціалу музичних івентів. Вони включають підтримку локальних ініціатив, активне залучення молоді до організації, інтеграцію освітніх й соціальних компонентів у програми івентів, цілеспрямовану популяризацію соціальних наративів та інституційну підтримку цих подій як інструменту молодіжної політики. Реалізація цих рекомендацій дозволить максимально ефективно використовувати музичні івенти для побудови сильного, згуртованого і соціально інтегрованого українського суспільства.

ВИСНОВКИ

Представлена кваліфікаційна робота бакалавра присвячена дослідженню «Музичних івентів у процесах соціальної інтеграції молоді в Україні». Метою роботи було виявлення і аналіз особливостей впливу музичних івентів на процеси соціальної інтеграції сучасної молоді в Україні.

У ході дослідження було визначено, що музичні івенти є невід'ємною складовою життя молоді, виконуючи не лише функцію дозвілля та розваги, але й стаючи важливим чинником соціалізації, самовираження і формування естетичних смаків. Вони виступають як специфічні соціальні майданчики, де відбувається активна взаємодія, обмін ідеями й цінностями, що потенційно сприяє процесам соціальної інтеграції молодіжних спільнот.

Було проаналізовано та уточнено основні поняття дослідження: «музичний івент», «молодь» і «соціальна інтеграція». «Музичний івент» трактується як структурована соціокультурна подія, що ґрунтується на музичному мистецтві має на меті не лише забезпечити естетичну взаємодію з публікою, а й сформувати особливий простір для соціального діалогу, зміцнення спільної ідентичності та підвищення рівня згуртованості. «Молодь» розглядається як особлива і динамічна соціально-демографічна група, що перебуває на критично важливому етапі активної соціалізації. «Соціальна інтеграція» визначена як багатовимірний й динамічний процес входження особистості або соціальної групи у складну соціальну структуру суспільства через прийняття загальноприйнятих норм і правил, активну участь у спільній діяльності та ефективну комунікацію.

Виявлено, що, незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених молодіжній культурі і соціології дозвілля, комплексний аналіз впливу саме музичних івентів, як окремого соціального феномену на процеси соціальної інтеграції молоді в сучасних українських реаліях, залишається недостатньо вивченим. Існуючі дослідження часто фокусуються на окремих аспектах без цілісного осмислення їхнього інтеграційного потенціалу.

У межах дослідження було проведено пілотажне соціологічне опитування, яке охопило 150 респондентів віком від 16 до 30 років, а також здійснено контент-аналіз медіапростору. Отримані результати повністю підтвердили основну гіпотезу: музичні івенти виконують значно ширші функції, ніж просто форма дозвілля. Вони слугують ефективним інструментом для формування стійких соціальних зв'язків та відчуття приналежності до певної групи або спільноти.

Аналіз емпіричних даних засвідчив високий рівень залученості молоді до участі в музичних заходах, що свідчить про їхню важливу роль у повсякденному житті молодіжного середовища. Особливо популярними є українські концерти і фестивалі, що свідчить про зростання інтересу до вітчизняної музичної культури.

Значна частина респондентів зазначила, що відвідує подібні заходи разом з друзями або партнером, це вказує на колективний характер таких подій. В своєю чергою, сприяє розширенню кола спілкування, налагодженню нових контактів й формуванню неформальних спільнот за інтересами.

Також встановлено, що участь у музичних івентах викликає яскраву емоційну реакцію, яка проявляється у підвищенні настрою, зростанні рівня психологічного комфорту, а також формуванні почуття єдності і приналежності. Ці чинники є важливими для процесів соціальної інтеграції молоді.

Більшість опитаних визнала, музичні заходи сприяють зниженню соціальної ізоляції, це є особливо актуальним в умовах сучасного суспільства, яке часто характеризується фрагментованістю соціальних зв'язків.

Окрему увагу варто звернути на виявлений потенціал молоді до участі в організації таких подій, які відкривають перспективи для розвитку волонтерської діяльності, лідерських якостей і зростання рівня громадянської активності.

Разом із тим, результати контент-аналізу виявили недостатнє висвітлення соціального значення музичних івентів у медіа. Основний акцент часто робиться лише на їхній розважальній складовій, тоді як їхній соціальний та інтеграційний потенціал залишається недооціненим. Це вказує на потребу у більш системному і змістовному підході до висвітлення таких подій у медіапросторі.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що висновки та рекомендації дослідження можуть бути використані організаторами музичних івентів для підвищення їхнього соціального потенціалу, а також державними і громадськими організаціями для розробки й реалізації молодіжної політики та програм соціальної адаптації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Київ : Либідь, 1998. 560 с.

2. Афанасьєв Ю.Соціальне призначення мистецтва як системоутворювальний чинник національної художньої культури. *Protected section*. *Культурологічна думка*. 2010. № 2. С. 169–173. URL: https://www.culturology.academy/wpcontent/uploads/KD2_Afanasiev.pdf (дата звернення: 28.05.2025).

3. Балакірєва О. М. Реформування молоді політики відповідно до сучасних запитів молоді та держави. Київ : «Ройлайд», 2021.

4. Безклубенко С. Д. Теорія культури. центр КНУ, 2002.

5. Бек У. Суспільство ризику. На шляху до іншої модерної доби. Київ : КМ Акад., 2000.

6. Богуш А. М. Українське народознавство в дошкільному вихованні. Шк. світ, 2002.

7. Басова А. Г. Концепт музики в соціологічній теорії XX століття. Наукові записки. НаУКМА, 2015. 174 с.

8. Вебер, М. Протестантська етика і дух капіталізму. Київ: Основи. 1994.

9. Ветлугіна, Н. А. Музичний розвиток дитини. Київ: Музична Україна 1998.

10. Воронова, Н. С. Музика як соціально-культурний феномен в контексті інформаційного простору. Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія, (2), 138-142. 2011.

11. Герчанівська П. Е. Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2015.

12. Гідденс Е. Модерність і самоідентичність: самостійність і суспільство в пізньому модерні. Київ : Основи, 2002.

13. Гуральник Н. Історія музичної освіти України. Google Docs. URL: https://drive.google.com/file/d/1BAD6JUmxuTGc_4Gb2bBgFOS1QzYEi8Oe/view (дата звернення: 28.05.2025).

14. Доманська О. Концептуальне осмислення поняття «національний культурний простір». *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2014. № 706-707. С. 113–117.

15. Дорофєєва В. Ю., Бурлака А. В. Сучасна музична культура: глобалізаційний дискурс. *Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доп. V міжнар. наук.-практ. конф.* Київ, 2023. С. 43–46.

16. Дубасенюк О. А., Сидорчук Н. Г. Естетичне виховання дітей та молоді: теорія, практика, перспективи розвитку. Житомир : зб. наук. пр., 2012. С. 149–243.

17. Дюркгейм Е. Про поділ суспільної праці. Київ : Основи, 2002. С. 21-27.

18. Зубенко Д. В. Розвиток фестивального руху в сучасній Україні. *Вісник національного технічного університету україни «київський політехнічний інститут». політологія. соціологія. право*. 2011. № 4 (12). С. 110–114.

19. Злобіна, О. Г., Шульга, М. О., Бевзенко, Л. Д. та ін. Соціально-психологічні чинники інтеграції українського соціуму / за наук. ред. О. Г. Злобіної. Київ: Інститут соціології НАН України. 2016. С. 15 – 124.

20. Іващенко В. Л. Сучасні медіакомунікативні технології: навч. посіб. Київ : ТОВ «Вид-во “Розумники”», 2021. С. 26 – 30.

21. Ігнатьєва Я. Фестивально-конкурсний рух в еволюції зарубіжного та українського музичного мистецтва. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. Т. 1, № 20. С. 142–146.

22. Кожем'якіна О. А. Соціальні та гуманітарні технології: філософсько-освітній аспект. *Матеріали V науково-практичної конференції*. м. Черкаси, 2019. С. 16–84

23. Колінз Р. Interaction ritual chains. Princeton University Press, 2004. P. 65-76.

24. Колодрібська А. А. Музикотерапія у сучасному освітньому просторі. *Мистецька освіта*. 2021. № 1. С. 11–12.

25. Кононко О. Л. Теорія і практика розвитку особистості дошкільника. Київ : Академвидав. 2020. С. 286-287.

26. Конт О. Курс позитивної філософії. Київ : Юніверс, 2000. С. 4 – 30.

27. Кононко О. Л. Теорія і практика розвитку особистості дошкільника. Київ : Академвидав, 2003. С. 7–10.

28. Копієвська О. Р. Трансформаційні процеси в культурі сучасної України: монографія. Київ : НАКК., 2014. . С. 184–204.

29. Левчук Я. Масова музика як соціалізуючий чинник молодіжних субкультур україни: дис. канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2011. С. 77–80.

30. Левчук Я. Роль музики у формуванні молодіжних субкультурних об’єднань. *Імідж сучасного педагога*. 2019. Т. 3, № 186. С. 86–89. URL: https://doi.org/10.33272/2522-9729-2019-3(186)-86-89.

31. Лосоя О. А. Музична психологія та педагогіка. Київ : Освіта, 1998. С. 2–4.

32. Макєєв С. О. Соціологія молоді: теоретичні та прикладні аспекти. Харків : Фоліо, 2009. С. 215–221.

33. Манелюк Д. І. Розвиток вітчизняного фестивального руху: історіографічний аспект. *Культура україни. сер. мистецтвознавство*. 2019. Т. 63. . С. 230–237.

34. Мазепа В. В. Музика і філософія. Львів : Каменяр, 2001. С. 56–60.

35. Самікова Н. Масова культура та соціокультурні тенденції XXI століття: взаємозв’язок та реалізація. *Часопис національної музичної академії україни імені П. І. чайковського*. 2021. Т. 1, № 50. С. 21–35.

36. Семашко О. М. Музика у вихованні школярів. Київ, 1985. С. 84–85.

37. Сідлецька Т. І. Особливості масової музики як культурного й соціального феномена. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2013. Т. 19. С. 113–117.

38. Сідорова І. С., Зайонц А. В. Естетичне виховання учнів засобами українського музичного фольклору. *Університет*. С. 34.

39. Сорока Т. І. Формування гармонійної особистості засобами музики. Харків : Основа, 2012. С. 136–148.

40. Субкультурна варіативність українського соціуму / А. Ручка та ін. Ін-т соціології НАН України, 2010. С. 55–63.

41. Стрижиборода П. В. Конкурсно-фестивальне середовище та його психологічний вплив на музиканта-виконавця. *Наукові записки тернопільського національного педагогічного університету імені володимира гнатюка. сер. мистецтвознавство*. 2014. Т. 1. С. 179–186.

42. Сурган Е. Мистецтво як засіб формування особистості. Київ, 2005. . С. 18–21.

43. Танчер В. В., Свиридон Т. В. Масова культура в контексті демократичних перетворень XX століття. *Вісник національного технічного університету україни «київський політехнічний інститут». політологія. соціологія. право*. 2013. № 2. С. 65–69.

44. Урі Дж. Соціологія за межами суспільств: мобільності для XXI століття. Київ: Дух і Літера, 2000. С. 34–41.

45. Філіпов О. В. Нова солідарність у сучасному суспільстві. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2007. № 4. С. 10–16.

46. Фоткіна Н. Н. Соціально-культурна діяльність event-агентств. *Ukrainian journal of education and psychology*. 2016. Т. 11, № 257. С. 170–180.

47. Фріт С. Соціологія популярної музики. Львів : Кальварія, 2007. С. 35–44.

48. Червінська Л. Комунікаційна складова організації та проведення мистецьких івентів. *Мистецький простір: історія та сучасність*. 2020. Т. 4. С. 64–69.

49. Чернець В. Г. Сучасні тенденції розвитку вітчизняної культури. *Культура і сучасність : [альманах]*. Київ, 2012. Т. 2. С. 3–9.

50. Шевченко Г. Г. Теорія естетичного виховання. Київ : Знання, 2005. С. 42–47.

51. Шевчук А. П. Концепції художньо-естетичного виховання молоді. Київ : Освіта, 2010. С. 51–58.

52. Шейко В. М. Культура. цивілізація. глобалізація (кінець XIX - початок XXI ст.): монографія: у 2 т. Харків : Основа, 2001. Т. 1. С. 144–149.

53. Шейко, В. М., Богуцький, Ю. П., Германова де Діас, Е. В. . Культурологія: навч. посібник. Харків: ХДАК. 2011 С. 62–67.

54. Barbalet J. M. Emotion, social theory, and social structure: a macrosociological approach. Cambridge : Cambridge University Press, 1999. С. 5–15.

55. Emotions and social movements. Philadelphia : Temple University Press, 2025. С. 31–42.

56. Frith S. Performing rites: on the value of popular music. Oxford : Oxford University Press, 1996. С. 4–6.

57. Handbook of the sociology of emotions. New York : Springer, 2005. С. 27–57.

58. Wiley, N. The Micro-Macro Problem in Social Theory. Berkeley: University of California Press. 1994 С. 10–17.

ДОДАТКИ

Додаток А

СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

на тему:

Музичні івенти в процесах соціальної інтеграції молоді в Україні

Підготувала: Колодіна Вікторія Володимирівна

Шановний(а) учаснику(це) дослідження!

Просимо Вас взяти участь у соціологічному дослідженні, яке має на меті з'ясувати, яку роль відіграють музичні івенти у процесі соціальної інтеграції молоді в Україні.

Нас цікавить Ваша особиста думка щодо відвідування музичних заходів, їхнього впливу на знайомства, комунікацію, самоідентифікацію молодих людей та інтеграцію в соціум.

Анкета є анонімною. Просимо уважно читати питання та обирати варіанти, які відповідають Вашій позиції. Дякуємо за участь! Бажаємо успіху!

1. Як часто Ви відвідуєте музичні івенти (концерти, фестивалі, вечірки)?

□ Часто (щомісяця і частіше)

□ Іноді (раз на кілька місяців)

□ Рідко (раз на пів року або рідше)

□ Ніколи

2. Які типи музичних івентів Ви відвідуєте найчастіше? (можна кілька варіантів)

□ Музичні фестивалі

□ Концерти українських виконавців

□ Концерти зарубіжних виконавців

□ Клубні вечірки

□ Вуличні заходи / локальні події

□ Інше (вкажіть) _____

3. З ким Ви зазвичай відвідуєте музичні івенти?

□ З друзями

□ З родичами

□ Сам/сама

□ З партнером/партнеркою

□ Інше _____

4. Чи знайомилися Ви з новими людьми під час музичних подій?

□ Так, часто

□ Інколи

□ Ніколи

□ Не маю такого досвіду, але хотів/ла б

5. Які позитивні наслідки Ви відчуваєте після участі в музичних івентах? (оберіть до 3 варіантів)

□ Підвищення настрою

□ Відчуття єдності з іншими людьми

□ Розширення кола спілкування

□ Самовираження

□ Інформаційна поінформованість

□ Інше _____

6. Чи допомагають музичні івенти Вам відчувати себе частиною певної спільноти/групи?

□ Так

□ Ні

□ Не задумувався/лась

7. Чи вважаєте Ви, що музичні події сприяють зниженню соціальної ізоляції серед молоді?

□ Так

□ Частково

□ Ні

□ Важко відповісти

8. Чи Ви коли-небудь брали участь у створенні/організації музичного івенту?

□ Так

□ Ні

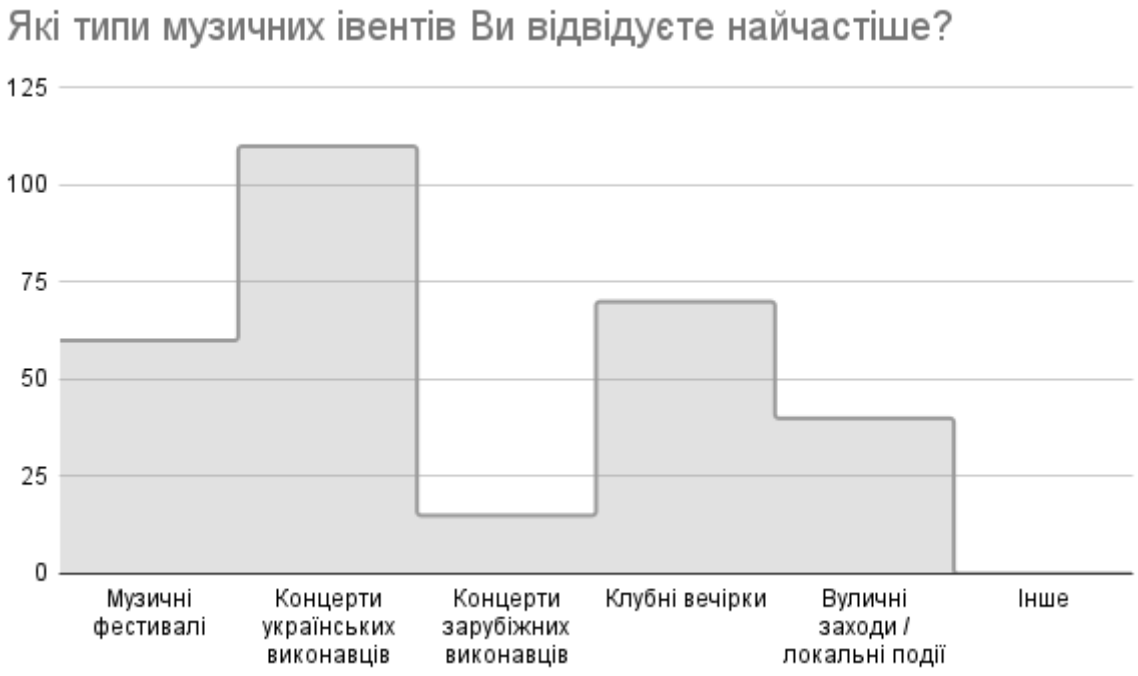
□ Планую в майбутньому

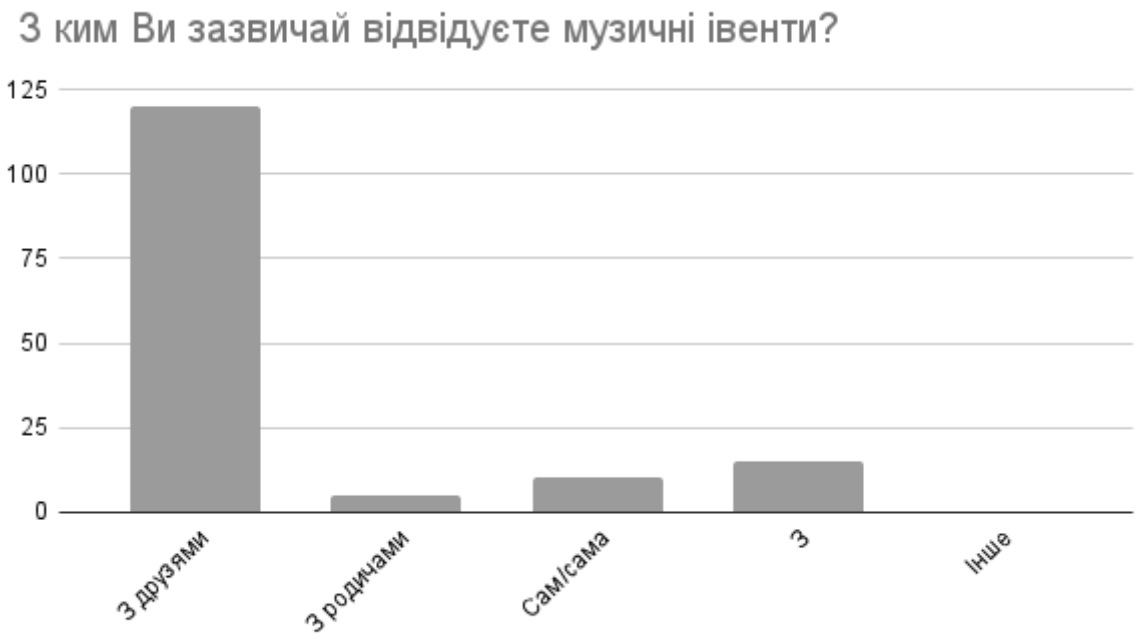
Повідомте, будь ласка, деякі дані про себе:

Вік: ___ Стать: ___

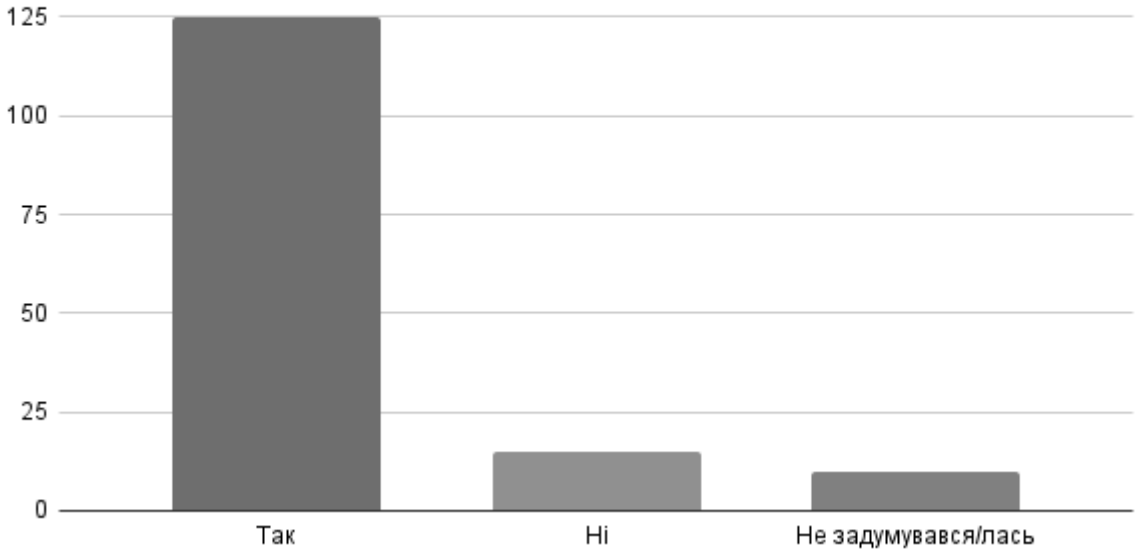
Місто/село проживання: ___ Рід занять (студент, працює, інше): ____

Як часто Ви відвідуєте музичні івенти
Ніколи
2,0%
Рідко (раз на пів року
20,0%
Часто (щомісяця і
32,7%
Іноді (раз на кілька
45,3%

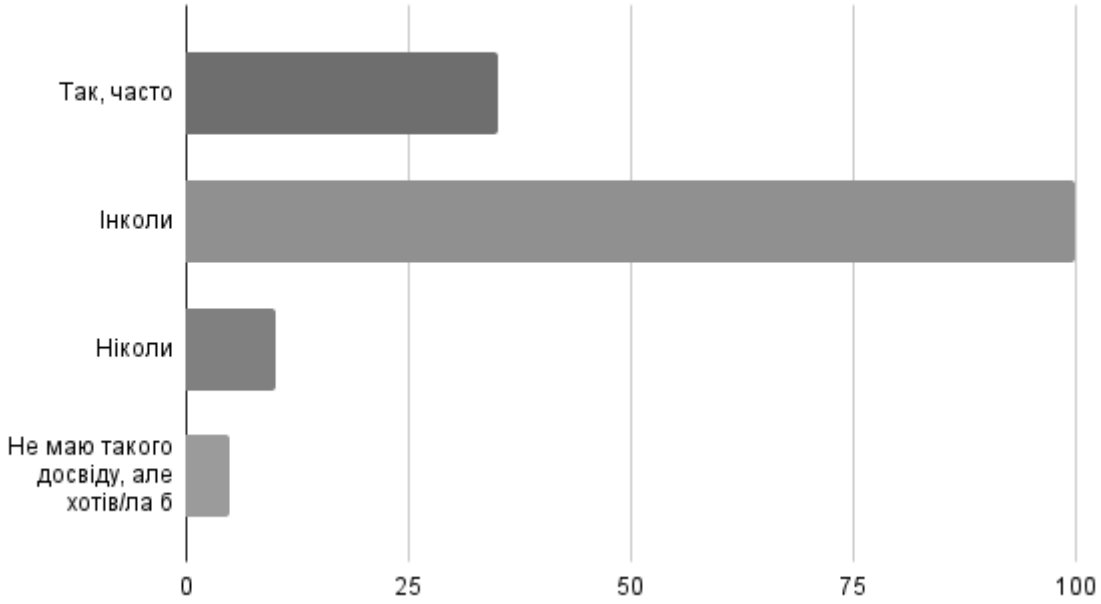

Які типи музичних івентів Ви відвідуєте найчастіше?
125
100
75
50
25
0
Музичні фестивалі
Концерти українських виконавців
Концерти зарубіжних виконавців
Клубні вечірки
Вуличні заходи / локальні події
Інше

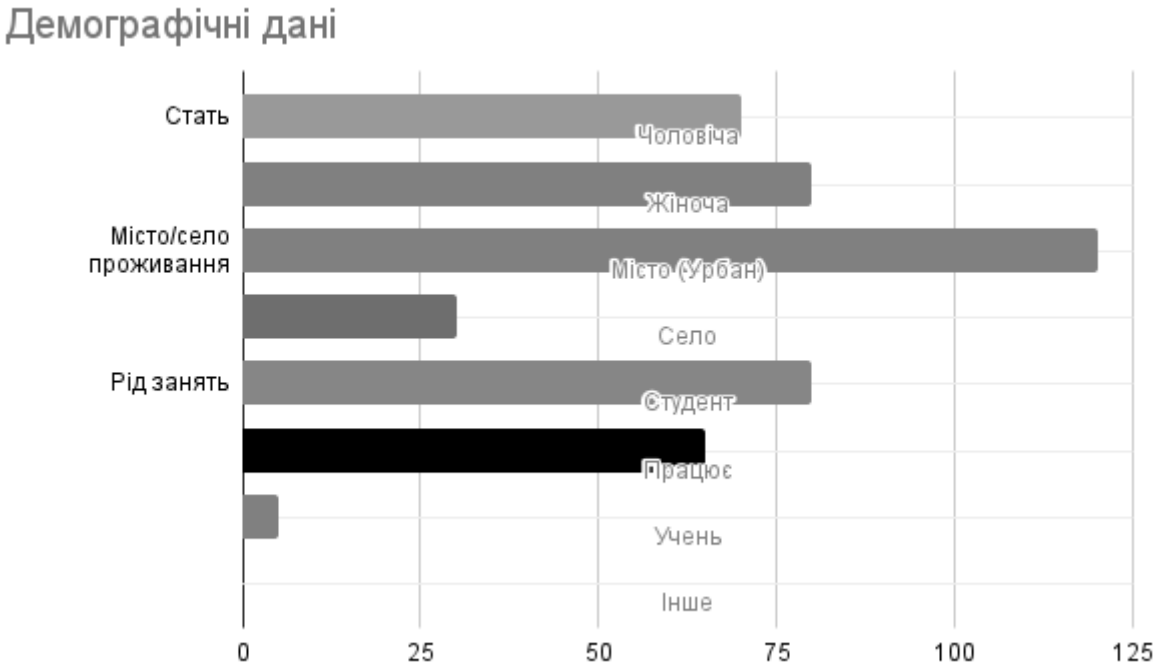

З ким Ви зазвичай відвідуєте музичні івенти?
125
100
75
50
25
0
З друзями
З родичами
Сам/сама
З
Інше

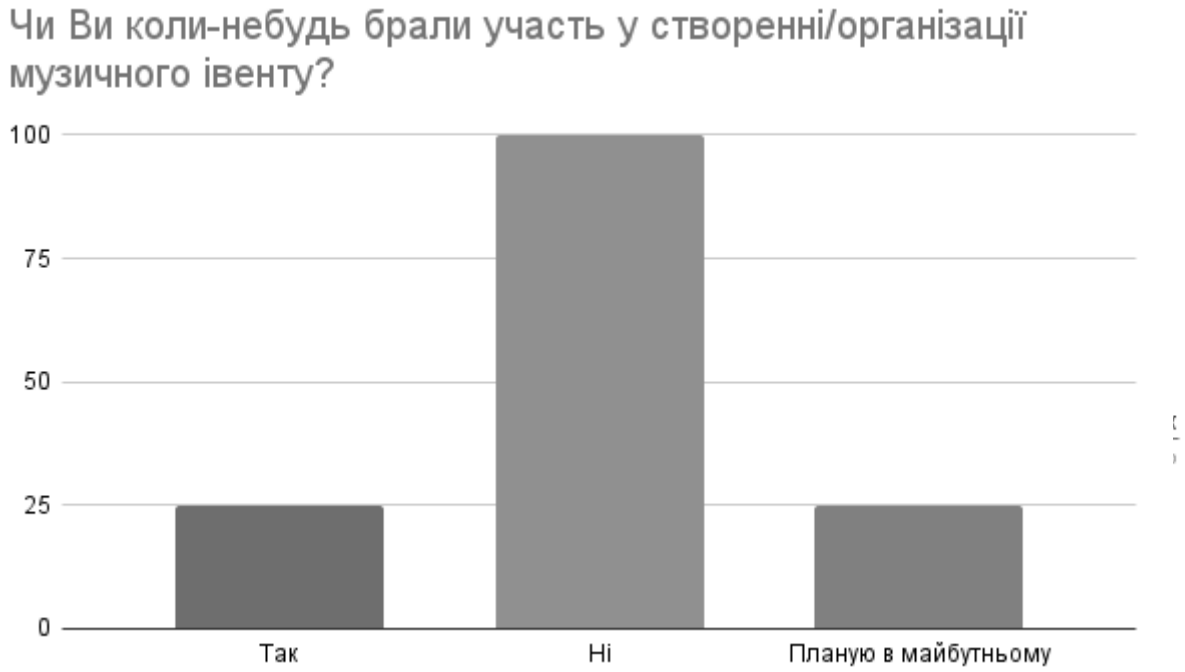
Чи допомагають музичні івенти Вам відчувати себе частиною певної спільноти/групи?

Чи знайомилися Ви з новими людьми під час музичних подій?

Демографічні дані
Стать
Чоловіча
Жіноча
Місто/село проживання
Місто (Урбан)
Село
Рід занять
Студент
Працює
Учень
Інше
0
25
50
75
100
125

Чи Ви коли-небудь брали участь у створенні/організації музичного івенту?
100
75
50
25
0
Так
Ні
Планую в майбутньому

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Колодіна Вікторія Володимирівна, студентка IV курсу бакалаврату, заочної форми навчання, факультету соціології та управління, спеціальність С5 «Соціологія», адреса електронної пошти viktoriakolodina667@gmail.com:

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Музичні івенти в процесах соціальної інтеграції молоді в Україні» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/на;
- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;
- згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

15.05.2025 В.В. Колодіна

Науковий керівник,
д.філос.н., доцент, професор
кафедри соціології
15.05.2025 В.О. Скворець